

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Skaun kommune

Arkivsak: 24/584
Møtedato/tid: 27.11.2024 kl. 09:00-13.00
Møtested: Formannskapssalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ola Lund Renolen på telefon 994 48 040, eller e-post: Ola.renolen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 20.11.2024

Ketil Solberg (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ola Lund Renolen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
50/24	Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll - selvkost
51/24	Oppfølging av kommunestyrets vedtak: Forvaltningsrevisjon - integrering og bosetting av flyktninger
52/24	Bestilling av ny forvaltningsrevisjon
53/24	Oppfølging av selskaper - Konsek Trøndelag IKS
54/24	Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring
55/24	Revisjonsstrategi
56/24	Forenklet etterlevelseskontroll - risiko og vesentlighetsvurdering
57/24	Kontrollutvalgets årsplan 2025
58/24	Referatsaker
59/24	Opplæring av kontrollutvalget
60/24	Innspill til kontrollarbeidet
61/24	Godkjenning av protokoll

Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll - selvkost

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

50/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/574 - 12

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering. Saken anses som fulgt opp og avsluttet.

Vedlegg

Kommunedirektørens redegjørelse - forenklet etterlevelseskontroll selvkost

Revisors uttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2023 - selvkost

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet en forenklet etterlevelseskontroll av selvkost i sitt møte 25.09.24 (sak 32/24)

Basert på revisjonsuttalelsen (vedlagt), vedtok kontrollutvalget følgende:

- 1. Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen til orientering.*
- 2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til de konkrete anskaffelsene som revisjonen har undersøkt, og en generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Redegjørelsen sendes kontrollutvalget innen 01.11.2024 for behandling i kontrollutvalgets møte 27.11.24.*

Det er punkt 2 som skal følges opp her. Kommunedirektøren har sendt en redegjørelse (vedlagt) og er invitert til kontrollutvalgets møte 27.11 for å utdype notatet og svare på spørsmål.

Vurdering

Revisior avdekket at det stod "gamle" penger på selvkostfondene vann og avløp. Dette er penger som skal tilbakeføres abonnentene innen en frist på fem år etter at et overskudd er oppstått. Kommunedirektøren redegjør for størrelsen på de akkumulerte verdiene som skal tilbakeføres i form av lavere gebyrer allerede i 2024. Kommunedirektøren redegjør for hvordan overskuddet og strengt tatt feilen er oppstått. Kommunedirektøren orienterer også om arbeidet med rutiner for å finjustere gebyrsatsene slik at man klarer å beregne riktig avgiftsnivå innen selvkostområdene.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar informasjonen til orientering og kan anse saken som avsluttet

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Kommunedirektørens redegjørelse - forenklet etterlevelseskontroll selvkost

Kontrollutvalget har i sitt møte 25.09.2024, sak 32/24, bedt Kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til revisors forenkla etterlevelseskontroll innen selvkostområdene vann, avløp, feiing, forurensning, plansaker, byggesak og kart og oppmåling.

Vi viser til revisors uttalelse og nummerert brev nr. 2 angående forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Revisor har kontrollert kommunens selvkostfond etter følgende kriterier:

- a. Overskudd er avsatt til selvkostfond og tilbakeført ved å finansiere fremtidige underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto
- b. Underskudd er dekket inn ved bruk av selvkostfond eller fremført til dekning i et senere år. Fremført underskudd er dekket inn av fremtidige overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto.
- c. Beregnede renteinntekter er tillagt selvkostfond

For punkt b og c over har ikke revisor funnet avvik. For punkt a har revisor funnet avvik når det gjelder to av kommunens 8 selvkostområder; vann og avløp.

Det er riktig som revisor har avdekket at vi har stående «gamle» penger på selvkostfondene vann og avløp. Disse er nå 6 og 5 år gamle og må tilbakeføres til abonnentene i løpet av 2024.

I opprinnelig forslag til gebyrsatser for 2024 var det tatt høyde for at disse pengene skulle brukes i 2024 for å dempe veksten i avgiftsnivået. Det viser seg nå at regnskapsresultatet for 2024 (for selvkostområdene) vil bli bedre enn forutsatt når avgiftsnivået ble beregnet høsten 2023. Dette skyldes flere forhold; blant annet forskyvelse av investeringsprosjekter, lavere driftsutgifter og endra rentenivå enn på tilsvarende tid i fjor.

For å kompensere for dette vil de kommunale avgiftene (vann og avløp) bli redusert med totalt henholdsvis 1 500 000 kroner (vann) og 2 500 000 kroner (avløp) for 4. termin i år. Dette er litt mer enn nødvendig for å tilbakebetale fondsmidlene, men vi har valgt å legge inn en liten margin for å være på den sikre siden.

Dette gjøres ved å redusere den faste delen av avgiftene (abonnement) for 4. termin. Fastdelen av vannavgiften reduseres fra 853,60 kroner til 372,68 kroner, mens tilsvarende for avløpsavgiften reduseres fra 1012 kroner til 48,61 kroner. For en vanlig bolig betyr dette en lavere faktura i desember på rundt 1800 kroner.

Avslutningsvis vil kommunedirektøren beskrive kort om rutinene rundt beregning og fastsetting av de kommunale avgiftene:

Skaun kommune har avtale med Visma Momentum om bruk av verktøyet Momentum Selvkost Kommune (MSK) for å beregne riktig avgiftsnivå innen selvkostområdene.

To ganger i året har vi møte med Visma Momentum for å gå gjennom selvkostområdene.

Vårens møte gjelder hovedsakelig etterberegning av regnskapet til selvkostområdene for å se om området går med et over- eller underskudd. Et ev. overskudd ett år skal settes av på eget bundet driftsfond, til bruk innen 5 år. Motsatt kan et underskudd ett år dekkes av tidligere års overskudd innen samme område.

Høstens møte er todelt; en del går på beregning av neste års avgifter med bakgrunn i forslaget til budsjett, mens del to er en prognose for årets regnskap.

Med vennlig hilsen

Frode Haugskott

økonomisjef

Frode.Haugskott@skaun.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Til kontrollutvalget i Skaun kommune**UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN**

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Skaun kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2023 foretar kontroll på etterlevelse av reglene behandling av selvkostfond hvor vi kontrollerer om kommunen har etterlevd forskrift om selvkost § 8.

Valgte kriterier

- a) Overskudd er avsatt til selvkostfond og tilbakeført ved å finansiere fremtidige underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto
- b) Underskudd er dekket inn ved bruk av selvkostfond eller fremført til dekning i et senere år. Fremført underskudd er dekket inn av fremtidige overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto.
- c) Beregnede renteinntekter er tillagt selvkostfond

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå

Revisjon Midt-Norge SABrugata 2
7715 Steinkjer✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300**www.revisjonmidt norge.no**Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon med forbehold.

Grunnlag konklusjon med forbehold

Vi har kontrollert de åtte selvkostområdene opplyst i note 14 til årsregnskap 2023 innenfor ovennevnte kriterier. For seks av de kontrollerte selvkostområdene foreligger det tilstrekkelig bevis som dokumenterer etterlevelse av kriteriene.

For de to øvrige kontrollerte selvkostområdene har vi ikke funnet bevis på at kriteriet a) er etterlevd da en andel av beholdning på fondene pr 31.12.2023 er eldre enn fem år. Dette gjelder selvkostfondene for vann og avløp.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at kriteriet a) i det alt vesentlige er etterlevd for to av åtte selvkostfond. For øvrige seks selvkostfond er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Skaun kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd kriteriet a).

For kriteriene b) og c) er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Skaun kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte kriteriene for de fem selvkostfondene.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Skaun kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Brekstad, 28. juni 2024

Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi: Kommunedirektør

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 28.06.2024

Forseglet av

Posten Norge

Oppfølging av kommunestyrets vedtak: Forvaltningsrevisjon - integrering og bosetting av flyktninger

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

51/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 22/131 - 15

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.
2. Sekretariatet vil komme tilbake til kontrollutvalget med dato for oppfølging av de gjestående punktene og når saken i sin helhet kan avsluttes.

Saksopplysninger

Saken gjelder oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 19/2024 hvor rapport fra forvaltningsrevisjon av integrering og bosetting av flyktninger ble behandlet den 19.03.2024. Kommunestyret vedtok følgende:

1. *Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om integrering og bosetting av flyktninger til orientering.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren om å følge opp revisjonens anbefalinger ved å:*
 - a. *gjennomføre kompetansekartlegging for alle bosatte flyktninger og innføre rutiner for oversendelse av informasjon når relevante aktører ber om det.*
 - b. *utarbeide en integreringsplan som tilfredsstiller kravene i integreringsloven, for alle bosatte flyktninger.*
 - c. *sørge for at alle bosatte flyktninger oppnår et minimumsnivå i norsk.*
 - d. *utarbeide integreringskontrakt for alle bosatte flyktninger.*
 - e. *sørge for at prosjektet for økt kvalifiseringsgrad blant flyktninger blir gjennomført etter hensikten.*
3. *Kommunestyret ber i tillegg kommunedirektøren om å:*
 - a. *følge opp kommunestyrets vedtak i juni 2023 hvor 16,5 millioner settes av til kjøp av flyktningboliger.*
 - b. *følge opp ansettelse av avdelingsleder for voksenopplæring og flyktningtjenesten.*
 - c. *sørge for at det blir rapportert etter standardiserte mål på sysselsetting etter gjennomført introduksjonsprogram til SSB.*
 - d. *ettersende dokumentasjon på kompetansekartlegging for alle deltakere (ref punkt 1 under «Kommentarer til Revisjon Midt-Norges funn og anbefalinger jf.pkt.7.2, i Vedlegg 2 – Uttalelse).*
4. *Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere på vedtaket under punkt 2 og 3c og d til kontrollutvalgets møte 23. oktober 2024.*
5. *Kommunestyret ber Kommunedirektøren rapportere om status for oppfølgingen av punkt 3 a og b og status for integreringsarbeidet innen 30.06.2025*

Vurdering

Det er kommunedirektørens oppfølging av punktene 2, 3c og 3d kontrollutvalget skal behandle i denne saken. De øvrige punktene vil bli behandlet i 2025.

Det er ikke bestilt en skriftlig rapport. Kommunedirektøren har forberedt en presentasjon til møtet.

Konklusjon

Med mindre det kommer frem nye opplysninger som nødvendiggjør ytterligere oppfølging fra kontrollutvalgets side, kan kontrollutvalget ta kommunedirektørens redegjørelse til orientering og avslutte oppfølgingen av punkt 2, 3c og 3d i vedtaket.

Sekretariatet vil komme tilbake til kontrollutvalget med en dato for når oppfølging av de øvrige punktene kan avsluttes.

Bestilling av ny forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

52/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/609 - 1

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal bestille en ny forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2024-2028 ble vedtatt av kommunestyret 10.09.24 i sak 58. Når det foreligger en så fersk plan vil det være naturlig å følge den vedtatte prioriteringen i planen.

Neste prosjekt i planen er selvkost innen vann- og avløpstjenester.

I den vedtatte planen er følgende problemstillinger foreslått som mulige temaer for forvaltningsrevisjonen.

- Blir det gjort en tilfredsstillende beregning og dokumentering av selvkostgebyr for vann- og avløpstjenester?
Herunder en vurdering av:
 - a) Er det etablert gode rutiner for beregning av direkte og indirekte kostnader knyttet til vann- og avløpstjenestene?
 - b) Blir det utarbeidet tilfredsstillende selvkostkalkyle (for- og etterkalkyle) og prognose?
 - c) I hvilken grad er forvaltning av selvkostfond og føring av selvkostfond i regnskapet i samsvar med regelverk og retningslinjer?
- I hvilken grad sørger kommunen for at selvkosttjenestene innen vann og avløp gjennomføres så kostnadseffektivt som mulig.
 - a) Har kommunen satt tydelige mål for kostnadseffektive tjenester innen vann og avløp?
 - b) Gjennomfører kommunen benchmarking knyttet til gebyr og tjenester i kommunen sammenlignet med andre kommune?
 - c) Hvilke vurderinger har kommunen gjort og hvilke tiltak har kommunen satt i verk, for å sikre at tjenestene er så effektive som mulig?
 - d) Hvordan følges eventuelle føringer om tjenesten opp av ledelsen?

Problemstillingene i plan for forvaltningsrevisjon handler for det meste om forholdet til abonnentene. I tillegg foreslås det å undersøke størrelsen på gebyrene og at kostnadene står i rimelig forhold til kvaliteten på produktet som leveres.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget behandlet et notat fra en forenklet etterlevelseskontroll tidligere på dagens møte (sak 50/24). Kontrollutvalget fikk da svar på flere av de nevnte problemstillingene. Etter sekretariatets vurdering har det liten hensikt å bruke ressurser på en forvaltningsrevisjon med den foreslåtte innretningen. Vi anbefaler derfor at kontrollutvalget drøfter alternative innfallsvinkler på undersøkelsen.

En mulighet er å undersøke forhold rundt de enheter og de ansatte som utfører tjenestene. Sørger gode rutiner for at de verdiene som forvaltes i form av utstyr og øvrige ressurser gjøres riktig og uten svinn. Står oppgaver, krav, forventninger og ressurser riktig i forhold til

hverandre slik at ansatte opplever arbeidsplassen som trygg? En forvaltningsrevisjon på området kan også handle om HMS og arbeidsmiljø, Sekretariatet anbefaler at bestilling av denne forvaltningsrevisjonen tas over to møter.

1. På første møtet diskutere kontrollutvalget valg av tema og angir en retning på hvilken type problemstillinger som ønskes undersøkt.
2. På andre møte legger sekretariatet frem et forslag til bestilling av prosjektplan på bakgrunn av diskusjonen i første møte.

Oppfølging av selskaper - Konsek Trøndelag IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

53/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-037

Arkivsaknr 24/239 - 9

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Vedlegg

Møteprotokoll - Representantskapets møte 22.04.2024.pdf

Årsmelding 2023.pdf

Saksopplysninger

Som et ledd i sin lovpålagte oppgave om å føre kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper (kommuneloven § 23-2 bokstav d) har kontrollutvalget bedt om å få fremlagt protokoller fra generalforsamlinger, representantskap og årsmøter i selskaper som Skaun kommune har eierandeler i.

Det ble holdt møte i representantskapet i Konsek Trøndelag IKS 22.04.2024.

Møteprotokoll fra representantskapet 22.04.24 og Årsmelding for 2023 er vedlagt.

Skaun kommune var representert ved ordfører Gunn Iversen Stokke.

Vurdering

I Skaun kommunes eierskapsmelding (2021) er Konsek Trøndelag IKS omtalt:

Vurdering av kommunens eierskap i Konsek Trøndelag IKS.

Skaun kommune vil at selskapet skal drives godt slik at man får gode tjenester til fornuftige priser. Det er viktig for Skaun kommune at selskapet bygger opp kompetanse innen sitt fagområde slik at de tjenester kommunen kjøper blir de beste i fylket. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å ta med informasjonen som en del av sin rutinemessige oppfølging av Skaun kommune.

Møteprotokoll - Representantskapet

Arkivsak: 24/251
Møtedato/tid: 22.04.2024 kl. 13.30-14.15
Møtested: Scandic Hell hotell, Værnes

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

35 deltakere av 46 (76,1 %) var til stede. De representerer 103 av 124 stemmer (83,74 %).
Møtet var vedtaksdyktig.

Sakliste:

Saksnr.	Sakstittel
01/24	Valg av representantskapets leder og nestleder
02/24	Årsregnskap og årsmelding 2023
03/24	Valg til styret
04/24	Valg av valgkomite
05/24	Godtgjøring til valgkomiteen

Sak 01/24 Valg av representantskapets leder og nestleder

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
01/24

Valgkomiteens innstilling

Som leder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Gunn Iversen Stokke (gjenvalg)

Som nestleder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Martin Bråteng, Rana (ny)

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Som leder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Gunn Iversen Stokke (gjenvalg)

Som nestleder for representantskapet i Konsek Trøndelag velges: Martin Bråteng, Rana (ny)

Sak 02/24 Årsregnskap og årsmelding 2023

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
02/24

Forslag til vedtak

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelags årsregnskap for 2023.
2. Underskuddet på kr 306.180,44 belastes annen egenkapital.
3. Representantskapet tar årsmelding for 2023 til orientering.

Behandling:

Daglig leder orienterte om årsregnskap og årsberetning for 2023.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelags årsregnskap for 2023.
 2. Underskuddet på kr 306.180,44 belastes annen egenkapital.
 3. Representantskapet tar årsmelding for 2023 til orientering.
-

Sak 03/24 Valg til styret

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
03/24

Valgkomiteens innstilling

1. Valg av faste medlemmer til styret

Som faste medlemmer til styret velges:

1. Randi Dille, Namsos, for 2 år (gjenvalg)
2. Karin Bjørkhaug, Orkland, for 2 år (gjenvalg)
3. Kjetil Klepp, Inderøy, for 2 år (gjenvalg)

2. Valg av varamedlemmer

Varamedlemmer. Alle for 1 år

1. Hans Bøe, Oppdal, (gjenvalg)

2. Tone Våg, Snåsa, (gjenvalg)
3. Jørn Clausen, Vefsn, (ny)
4. Marte Iren Langø, Heim, ny
5. Skjalg Åkerøy, Grong, (gjenvalg)

3. Valg av styrets leder og nestleder

Som styreleder velges: Randi Dille, Namsos, for 1 år, (gjenvalg)

Som nestleder velges: Hans Kristian Norset, Ørland, for 1 år, (gjenvalg)

4. Godtgjøring til styret

Valgkomiteen har ingen forslag til økning av styregodtgjørelsene

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Valgkomiteens innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Valg av faste medlemmer til styret

Som faste medlemmer til styret velges:

1. Randi Dille, Namsos, for 2 år (gjenvalg)
2. Karin Bjørkhaug, Orkland, for 2 år (gjenvalg)
3. Kjetil Klepp, Inderøy, for 2 år (gjenvalg)

2. Valg av varamedlemmer

Varamedlemmer. Alle for 1 år

1. Hans Bøe, Oppdal, (gjenvalg)
2. Tone Våg, Snåsa, (gjenvalg)
3. Jørn Clausen, Vefsn, (ny)
4. Marte Iren Langø, Heim, ny
5. Skjalg Åkerøy, Grong, (gjenvalg)

3. Valg av styrets leder og nestleder

Som styreleder velges: Randi Dille, Namsos, for 1 år, (gjenvalg)

Som nestleder velges: Hans Kristian Norset, Ørland, for 1 år, (gjenvalg)

4. Godtgjøring til styret

Ingen økning av styregodtgjørelsene.

Sak 04/24 Valg av valgkomite

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
04/24

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet nedsetter denne valgkomiteen for valgperioden 2023-2027:

1. Anita Ravlo Sand, Levanger, leder
2. Hanne Nyhus, Orkland
3. Kenneth Tømmermo Reitan, Røyrvik

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet nedsetter denne valgkomiteen for valgperioden 2023-2027:

1. Anita Ravlo Sand, Levanger, leder
 2. Hanne Nyhus, Orkland
 3. Kenneth Tømmermo Reitan, Røyrvik
-

Sak 05/24 Godtgjøring til valgkomiteen

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
22.04.2024

Saknr
05/24

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet fastsetter godtgjøring for valgkomiteens faste medlemmer til kr 5.000 per år.

Behandling:

Gunn Iversen Stokke, leder av representantskapet, innledet i saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet fastsetter godtgjøring for valgkomiteens faste medlemmer til kr 5.000 per år.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Årsmelding 2023

Konsek Trøndelag IKS

Om årsmeldingen

Konsek Trøndelag regnes som et lite foretak i regnskapsloven. Små foretak har ingen lovmessig plikt til å utarbeide årsmelding. Denne årsmeldingen er en oppsummering av fjoråret, som skal gi deltakerne/eierkommunene utfyllende informasjon om drift og måloppnåelse i 2023.

Selskapets virksomhet

Konsek Trøndelag kom i drift 1.januar 2018, etter en fusjon mellom Konsek Midt-Norge (Trondheim) og Komsek Trøndelag (Steinkjer). Fosen Kontrollutvalgssekretariat ble overdratt til Konsek Trøndelag 1. januar 2021. Kontrollutvalg Fjell IKS ble overdratt til Konsek 1. januar 2023, og fra 1. oktober 2023 kom seks av eierkommunene i Indre Helgeland kontrollutvalgssekretariat inn i Konsek.

Selskapets kontoradresse er på Steinkjer. Ved utgangen av 2023 hadde selskapet 46 deltakere/eierkommuner, inkludert Trøndelag fylkeskommune. Selskapet selger i tillegg tjenester til Tynset kommunes kontrollutvalg. Selskapet har 12 ansatte i 11,6 årsverk og er landets største sekretariat for kontrollutvalg.

Måloppnåelse i 2023

Selskapets formål er i henhold til selskapsavtalen "å levere sekretariatstjenester for kontrollutvalg for deltakerne i tråd med gjeldende lov og forskrift." Represetantskapet har vedtatt en strategi for selskapet, sist vedtatt i møte 25.04.2022. Strategien består av fire deler; eiere, kontrollutvalg, medarbeidere og kompetanse. Her vil vi redegjøre for hvordan strategien ble oppfylt i 2023:

1. EIERE

Målsetting: Konsek Trøndelag skal være en ressurs for eierne. Selskapet skal ha et sterkt og bredt fagmiljø. For å opprettholde dette, kan selskapet arbeide for å utvide antall eiere. Selskapet kan delta i anbudskonkurranser om sekretariatstjenester.

I 2023 har Konsek vært gjennom to utvidelser:

- 1. Januar 2023 ble Kontrollutvalg Fjell IKS overdratt til Konsek. Selskapet fikk dermed 8 nye eierkommuner, fire av dem i Innlandet fylke. I tillegg overtok Konsek ansvaret for salget av sekretariattjenester til Tynset kommunes kontrollutvalg fram til utgangen av 2024. Selskapet fikk to nye ansatte gjennom virksomhetsoverdragelsen.
- 1. oktober fikk selskapet seks nye eierkommuner på Indre Helgeland i Nordland fylke. I den anledning ble det ansatt en ny medarbeider.

Selskapet mener at fagmiljøet gjennom utvidelsene har blitt betydelig styrket og at vi er godt rustet til å være en ressurs for eierne.

2. KONTROLLUTVALG

Målsetting: Kontrollutvalgene skal være en ressurs for kommunestyre og fylkesting.

Selskapet skal tilby kontrollutvalgene nødvendig kompetanse og tjenester for å utøve godt kontrollarbeid

- Selskapet ønsker å legge til rette for at kontrollutvalgene forstår og utøver rollen best mulig. Dette skjer vanligvis på en årlig konferanse for kontrollutvalgene. I 2023 ble konferansen flyttet til januar 2024, slik at de nyvalgte utvalgsmedlemmen skulle ha et bedre grunnlag for opplæring som ble gitt på konferansen.
- Konsek søker å legge til rette for et godt samarbeid mellom kommunestyre/fylkesting og kontrollutvalgene. Ett av tiltakene i forbindelse med ny valgperiode, var å oppfordre utvalgslederne til å invitere ordfører inn i kontrollutvalgets første møter. Formålet var å avklare gjensidige forventninger.
- I forbindelse med ny valgperiode forsøker vi å legge til rette for en god dialog mellom kontrollutvalg og kommunedirektør, slik at samarbeidet skal bli best mulig. Som et ledd i dette, har kommunedirektørene blitt invitert inn i kontrollutvalgenes møter.

- Gjennom fjoråret har kontrollutvalgene fått presentert artikler og faglitteratur i form av referatsaker. Disse sakene er en del av den kontinuerlige opplæringen gjennom valgperioden, og fører i mange tilfeller til diskusjoner i kontrollutvalgene. Referatsakene kan bidra til å øke aktiviteten i kontrollutvalgene ved at kontrollutvalgene ber om orienteringer om forholdene i egen kommune.

Konsek forsøker å legge til rette for at kontrollutvalget skal ha god kunnskap om eget ansvars- og arbeidsområde. I tillegg forsøker vi å bidra til et godt og ryddig samarbeid med kommunestyret og administrasjonen. Denne valgperioden forsøker vi å være mer målrettet. Håpet er at kommunestyre/fylkesting i enda større grad skal oppleve kontrollutvalget som en ressurs.

3. MEDARBEIDERE

Målsetting: Konsek Trøndelag skal beholde og utvikle medarbeiderne. Selskapet skal legge til rette for et godt og inkluderende arbeidsmiljø gjennom blant annet faglig utvikling, faglig samarbeid, konkurransedyktige arbeidsvilkår og en livsfaseorientert personalpolitikk.

- Konsek Trøndelag er et selskap med lite gjennomtrekk, noe som kan forstås som et uttrykk for at de ansatte trives. Medarbeiderne blir involvert i driften ved ulike satsinger og ved viktige veivalg. Det medfører at vi blir bedre kjent og får bedre forståelse for hverandre. Helse, miljø og sikkerhet var også i fjor tema i internmøter. Selskapet har verneombud.
- Selskapet ga i løpet av fjoråret permisjon med lønn til to medarbeidere som tok relevant etterutdanning.
- Selskapet skal ha et lønnsnivå som bidrar til å beholde medarbeiderne, uten å være lønnsledende. Vi mener det er oppfylt også i 2023.
- Selskapet legger til rette for at medarbeiderne skal kunne håndtere arbeidssituasjonen i ulike livsfaser. Det viktigste tiltaket er å legge til rette for fleksibilitet i arbeidshverdagen.

4. KOMPETANSE:

Konsek Trøndelag skal være et ledende fagmiljø. Selskapet skal delta aktivt i utvikling av kontrollområdet i samarbeid med statlige tilsyn, kontrollsekretariat, revisjon og faglige nettverk.

- Selskapets medarbeidere var også i 2023 aktive i de faglige organisasjonene. Én medarbeider var frikjøpt i 25% for å drive faglig utviklingsarbeid på nasjonalt nivå. Flere medarbeidere deltok med foredrag i faglig sammenheng. I tillegg har selskapets ansatte disse vervene:
 - o nestleder i styret i NKRF- kontroll og revisjon i kommunene
 - o komited medlem i kontrollutvalgskomiteen, NKRF
 - o varamedlem til styret i FKT, Forum for kontroll og tilsyn
- Konsek deltok også i 2023 på det årlige koordineringsmøtet mellom statlige tilsyn og kontrollutvalgssekretariatene.
- Konsek Trøndelag bidrar aktivt i utviklingen av kontrollarbeidet i kommunene gjennom styre- og komitearbeid, høringsuttalelser og ved at medarbeiderne er aktive og synlige på faglige arenaer. Vi mener at henvendelsene om deltakelse i selskapet de siste årene bekrefter at Konsek Trøndelag framstår som et attraktivt fagmiljø.

Fortsatt drift

Regnskapet for 2023 viser et underskudd på kr 306.180,44. Underskuddet skyldes i hovedsak at pensjonskostnadene ble om lag kr 500.000 høyere enn prognosen fra KLP. Regnskapet avviker ellers lite fra budsjettet. Underskuddet skal dekkes inn i 2024.

På tross av underskuddet, har selskapet god likviditet og er solid. Selskapsavtalen sikrer årlig deltakertilskudd fra den enkelte kommune, noe som sikrer et godt og forutsigbart grunnlag for driften. Styret mener at det er et godt grunnlag for fortsatt drift.

Ytre miljø

Selskapet driver ikke virksomhet som forurensrer ytre miljø, utover reising til møter i kontrollutvalgene.

Likestilling

Selskapet hadde 12 medarbeidere ved utgangen av 2023, 6 kvinner og 6 menn. Styret bestod av 7 medlemmer, 4 kvinner og 3 menn.

Sykefravær

Sykefraværet var på totalt 9 prosent i 2023. Av dette utgjør langtidsfraværet 8,6 prosent. Langtidsfraværet skyldes et lengre sykefravær og en svangerskapspermisjon. Korttidsfraværet var på 0,4 prosent.

Trondheim, 12. mars 2024

Randi Dille
styrets leder

Skjalg Åkerøy
varamedlem

Tone Våg
varamedlem

Kjetil Klepp
styremedlem

Berit O. Flåmo
styremedlem

Eirik Rønning
styremedlem

Torill Bakken
ansattes representant

Torbjørn Berglann
daglig leder

Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

54/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 24/443 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar erklæringen om revisorens uavhengighet til orientering.

Vedlegg

Revisors uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Kommunens revisor må vurdere sin egen uavhengighet. Hvert år, og ved behov, skal revisoren legge fram en skriftlig vurdering av sin uavhengighet for kontrollutvalget.

Revisoren kan ikke ha andre jobber eller styreverv i kommunen eller tilknyttede virksomheter.

Revisoren kan heller ikke delta i aktiviteter som kan skape interessekonflikter, eller tilby rådgivningstjenester som kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

Kommunens revisor må ha godandel. Revisjonsselskapet bekrefter dette ved ansettelse og skifte av revisjonsoppdrag. Revisjon Midt-Norge SA har bekreftet revisorensandel.

Kommunens oppdragsansvarlige revisor, Monica Nordvik Larsen er statsautorisert revisor.

Konseks vurdering og konklusjon

Egenerklæringen viser at den oppdragsansvarlige revisoren fyller kravene i forskriften. Vi anbefaler at kontrollutvalget tar erklæringen til orientering.

Skaun kommune
Egenvurdering av uavhengighet

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Skaun kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Skaun kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Skaun kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen. Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt. Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Skaun kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptrer som fullmektig for Skaun kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Brekstad, 08.08.24

Monica Nordvik Larsen
 Oppdragsansvarlig revisor
 Statsautorisert revisor

Dokumentet er signert elektronisk

Revisjon Midt-Norge SA
 Brugata 2
 7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
 ☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
 Kontonummer: 4270.18.38658
 Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• MONICA NORDVIK LARSEN, 08.08.2024

Revisjonsstrategi

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

55/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 24/443 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om revisjonsstrategi for 2024 til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. ([Kommuneloven § 23-2](#)), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet ([forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3](#)).

Revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.

Formålet med strategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og å definere hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for å skrive en revisjonsberetning innen 15. april.

Kontrollutvalgets sekretariat har bedt oppdragsansvarlig revisor om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for 2024 og den løpende revisjonen så langt i året. Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Vurdering

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll - risiko og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

56/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 24/443 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurderingen for forenklet etterlevelseskontroll 2024 til orientering

Saksopplysninger

Revisor skal i henhold til [kommuneloven § 24-9](#) gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og skal senest 30. juni gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen (med kopi til kommunedirektøren).

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisors etterlevelseskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), som skal legges fram for kontrollutvalget.

Vurdering

Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger direkte i møtet.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Kontrollutvalgets årsplan 2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

57/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/340 - 16

Forslag til vedtak

1. Årsplan for 2025 godkjennes.
2. Kontrollutvalget vedtar følgende møtedatoer for 2025:
 - Onsdag 5. februar
 - Onsdag 2. april
 - Onsdag 14. mai
 - Onsdag 13. august
 - Onsdag 8. oktober
 - Onsdag 10. desember
 Møtene starter kl. 09.00, og gjennomføres fortrinnsvis på Rådhuset
3. Årsplanen oversendes kommunestyret med følgende innstilling:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets års-og møteplan 2025 til orientering

Vedlegg

Årsplan 2025 Kontrollutvalget i Skaun.

Saksopplysninger

For å kunne planlegge og gjennomføre kontrollarbeidet på best mulig måte er det nødvendig å fastsette en årsplan og møtedatoer for kontrollutvalget. For å systematisere og målrette kontrollutvalgets arbeid, så har sekretariatet utarbeidet en årsplan som viser hvilken strategi kontrollutvalget har for gjennomføringen. Hensikten med årsplanen er å synliggjøre overfor kommunestyret og administrasjonen hvordan kontrollutvalget planlegger å utføre arbeidet. Arbeidet er lagt opp på samme måte som for 2024.

Forventningsavklaring og rolleforståelse er viktig for en god samhandling mellom aktørene. Årsplanen inneholder en plan med møtetidspunkt. Kontrollutvalget har en ramme på seks ordinære møter i året. Utvalget må ta stilling til møtedager og møtetidspunkt. Sekretariatet har foreslått tre møter i første halvår, og tre i andre halvår. Møtene har i 2024 vært holdt onsdager, det er videreført i planen.

Utover de planlagte aktivitetene, gjør kontrollutvalget løpende vurderinger av behovet for orienteringer, behandling av henvendelser og lignende. Kontrollutvalget kan gjøre endringer i møteplanen i møtet.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets
årsplan
2025

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
1. Kontrollutvalgets virksomhet.....	4
1.1. Møter i kontrollutvalget	4
1.2. Budsjett for kontrollarbeidet.....	4
1.3. Opplæring og faglig samarbeid	4
1.4. Kontrollutvalgets sekretariat.....	4
1.5. Revisjonen	4
2. Kontrollutvalgets planlagte aktivitet.....	5
2.1. Regnskapsrevisjon	5
2.2. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller	5
3. Andre aktiviteter	5
3.1. Generell kontroll.....	5
3.2. Henvendelser	5
3.3. Oppfølging av vedtak.....	6
3.4. Oppfølging av eierskap.....	6
3.5. Virksomhetsbesøk	6
3.6. Forvaltningsrevisjon i vertskommunesamarbeid.....	6
3.7. Samordning av kommunal egenkontroll og statlige tilsyn.....	6
4. Samarbeidet med kommunestyret.....	6
5. Kontrollutvalgets møteplan for 2025.....	6

Innledning

Kommunene er samfunnets viktigste velferdsprodusenter og forvalter betydelige ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget av og bredden i den kommunale tjensteproduksjonen medfører behov for utstrakt styring og kontroll. Egenkontrollen er et viktig element i det lokale folkestyret, og skal bidra til å styrke tilliten til kommunen i tillegg til å bidra til at kommunen når de mål som er satt.

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med kommunens forvaltning. Arbeidet styres av kommuneloven samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

God dialog og informasjonsutveksling er sentralt for å lykkes med samspillet mellom kommunestyret og kontrollutvalget. Kontrollutvalget ønsker med dette å legge til rette for god og åpen dialog som skaper en gjensidig forståelse for gjennomføringen av oppgavene. Det er også viktig å tydeliggjøre den klare ansvars- og oppgavefordelingen mellom kontrollutvalget, sekretariatet, administrasjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets oppgaver er omfattende, og knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen, kommunale selskap og revisjonens arbeid. Dette innebærer å bestille og følge opp forvaltningsrevisjoner, eierskapskontroller og andre undersøkelser i kommunen. Kontrollutvalget skal også påse at kommunens regnskap blir betryggende revidert.

Årsplanen er derfor kontrollutvalgets styringsdokument for å planlegge en god og riktig egenkontroll, som er tilpasset kontrollutvalgets ressurser.

1. Kontrollutvalgets virksomhet

1.1. Møter i kontrollutvalget

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør.

Kommunens ordfører og revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Kommunedirektøren har ikke møte- eller talerett, men blir innkalt for å orientere utvalget ved behov.

Kontrollutvalget skal ha seks møter i 2025, se kontrollutvalgets møteplan for 2025 i kapittel 5.

Kontrollutvalgets reglement sier at møter kan holdes som fjernmøter.

1.2. Budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Det er bare kommunestyret som kan gjøre endringer i rammene for kontrollutvalgets arbeid.

For at forslaget vil foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter, så behandler kontrollutvalget denne saken i sitt første møte etter sommeren.

1.3. Opplæring og faglig samarbeid

For å sikre at utvalget får en god rolleforståelse og innsikt i oppgaven, kan kontrollutvalget delta på ulike samlinger.

1.4. Kontrollutvalgets sekretariat

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget er uavhengig av kommunens administrasjon.

Kommunen er eier i Konsek Trøndelag IKS og får sine sekretariatstjenester derfra. Sekretariatet leverer 288 timer per år.

Timebudsjettet inkluderer møtevirksomhet, reisetid, saksforberedelser samt koordinering ved statlig tilsyn. Timeleveransen skal i løpet av en fireårsperiode omtrent tilsvare budsjettet.

1.5. Revisjonen

Revisjonen er uavhengig av kommunens administrasjon.

Kommunen er eier i Revisjon Midt-Norge SA, som leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser.

2. Kontrollutvalgets planlagte aktivitet

2.1. Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov, god kommunal revisjonsskikk og engasjementsbrevet fra kommunens revisor.

Kontrollutvalget vil følge Forum for kontroll og tilsyn sin veileder for å sikre at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunestyret kan godkjenne kommunens årsregnskap og årsberetning. Uttalelsen bygger på kommunens årsregnskap, årsmelding, revisjonsberetningen og eventuelle nummererte brev. Den skal følge behandlingen av årsregnskapet i formannskapet og kommunestyret.

Kommunens revisor skriver nummerte brev for å gjøre kontrollutvalget oppmerksom på spesielle forhold. Kontrollutvalget ser til at dette blir fulgt opp.

2.2. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskapene som kommunen har eierinteresser i.

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Eierskapskontroller innebærer å kontrollere om den som utøver eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

I 2024 vedtok kommunestyret en plan for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. I 2025 vil kontrollutvalget bestille forvaltningsrevisjon i henhold til planen.

Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret hvordan anbefalingene i rapporten bør følges opp. Utvalget vil se til at administrasjonen setter i verk vedtak som er fattet av kommunestyret etter forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

3. Andre aktiviteter

3.1. Generell kontroll

Kontrollutvalget fører kontroll med forvaltningen, dvs. kommundirektøren og administrasjonen, på vegne av kommunestyret. Kommunestyret kan bestille saker og prosjekter som det ønsker at kontrollutvalget skal følge opp spesielt.

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjøres oftest ved orienteringer fra kommundirektøren. Behovet for slike orienteringer vurderes fortløpende.

3.2. Henvendelser

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum og avgjør selv om den enkelte henvendelsen er relevant. Kontrollutvalget tar stilling til hvordan henvendelsene skal følges opp.

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan. Det har ikke avgjørelsesmyndighet i enkeltsaker.

3.3. Oppfølging av vedtak

Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrets vedtak som er resultat av kontrollutvalgets arbeid.

3.4. Oppfølging av eierskap

Kontrollutvalget vil gjennom året jobbe med å få en bedre løpende oversikt over hvordan kommunen ivaretar sitt ansvar som eier i ulike selskap.

3.5. Virksomhetsbesøk

For å bli bedre kjent med kommunen og kommunens selskaper kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Utvalget kan også besøke kommunale foretak og selskap. Besøkene skal også bidra til at kontrollutvalget blir kjent for de ansatte. Kontrollutvalget planlegger å gjennomføre to besøk i 2025.

3.6. Forvaltningsrevisjon i vertskommunesamarbeid

Skaun kontrollutvalg har ansvaret for forvaltningsrevisjoner og orienteringer i de områdene hvor Skaun kommune har vertskommuneansvar etter kommuneloven. I den forbindelse vil kontrollutvalget invitere til et felles møte for kontrollutvalgene i samarbeidet for å informere om områdene, og for å høre om det er behov/ønsker fra kontrollutvalgene som tilhører samarbeidet.

3.7. Samordning av kommunal egenkontroll og statlige tilsyn

Forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn skal sees i sammenheng. Begge deler har et formål om å bidra til læring og forbedring. Sekretariatet vil legge frem tilsynsrapporter fra Statsforvalteren og andre statlige tilsynsorganer.

4. Samarbeidet med kommunestyret

Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll med forvaltningen på kommunestyrets vegne. I saker som krever beslutning innstiller kontrollutvalget til kommunestyret.

Kontrollutvalget rapporterer om sin aktivitet direkte til kommunestyret, og det gjøres i hovedsak slik:

- Rapporter fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller sendes kommunestyret fortløpende.
- Kontrollutvalget orienterer kommunestyret om den samlede aktiviteten gjennom årsrapporten.
- Viktige saker og forespørsler oversendes fortløpende.
- Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Lederen kan overlate møte- og taleretten til ett av de andre medlemmene i kontrollutvalget.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette å informere om kontrollarbeidet, blant annet gjennom hjemmesiden til sekretariatet – www.konsek.no. Her er saksdokumentene lett tilgjengelige.

5. Kontrollutvalgets møteplan for 2025

Den vedlagte møteplanen gir en oversikt over behandlingen av faste saker. Kontrollutvalget kan endre planen ved behov.

Møteplan

Aktiviteter		6. februar	2. april	14. mai	13. august	8. oktober	10. des.
Påse betryggende revidering	Uavhengighetserklæring, vandel, kvalitetskontroll						X
	Revisjonsstrategi, plan for forenklet etterlevelseskontroll (2025)						X
	Revisjonsberetning og årsoppgjørnotat			X			
	Forenklet etterlevelseskontroll (2024)					X	X
Orienteringer fra kommunedirektør (KD)	Potensielt på hvert møte	X	X	X	X	X	X
Årsmelding/årsregnskap kommune	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning			X			
	Forvaltningsrevisjon	X	X		X	X	
	Årsmelding fra kontrollutvalget		X				
	Budsjettkontroll				X		
	Budsjett for kontrollutvalget				X		
	Årsplan- og møteplan						X
Aktiviteter i kontrollutvalget	Virksomhetsbesøk	Plan	Besøk		Besøk		
Opplæring		X	X	X	X	X	X

Kurs

KU-konferansen NKRF: 29 – 30. januar
 Fagkonferansen FKT: 4. - 5. juni
 Samling Konsek: 13.nov
 Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 3:15. – 16. oktober

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

58/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/584 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Saksprotokoll - Eierskapsmelding

Eierskapsmelding Skaun kommune

Saksprotokoll -Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Saksopplysninger

Orientering om politisk vedtak sak 67/24 Eierskapsmelding i møte 29.20.24

Orientering om politisk vedtak i sak 58/24 Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i møte 10.09.24

Kommunestyrets behandling av sak 67/2024 i møte den 29.10.2024:**Behandling**

Formannskapetets innstilling ble avstemt punktvis.

Punkt 1: Kommunestyret vedtar revidert eierskapsmelding for Skaun kommune ble enstemmig vedtatt.

Punkt 2: Kommunedirektøren bes om å komme med en sak om hvordan kommunen kan selge resten av aksjene i Trønderenergi Vekst Holding AS ble vedtatt mot 11 stemmer. De som stemte mot punktet var representantene fra Høyre, SV og AP.

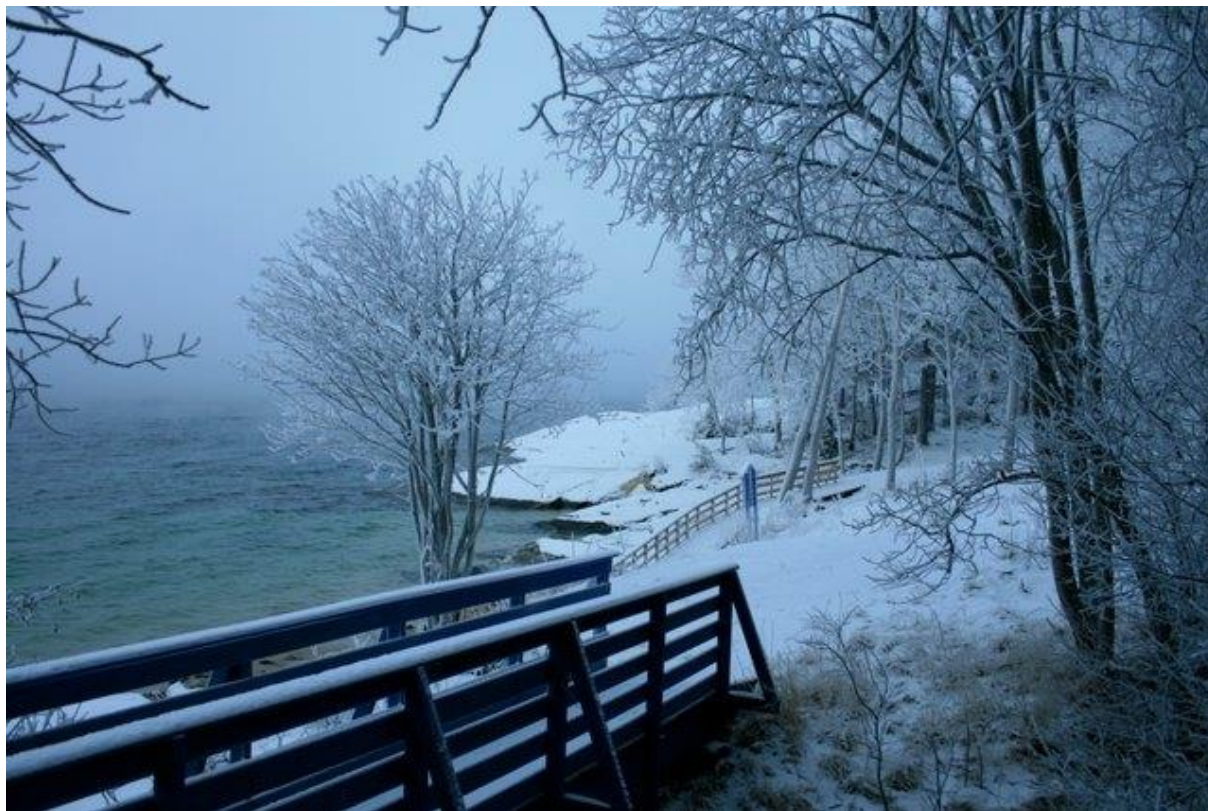
Punkt 3: For Trønderenergi AS, legge til følgende setning under overskriften Eierstrategi/formal med kommunens eierskap: "Jobbe for at utbytte ikke skal være lavere enn avkastningen fra bankinnskudd" ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret vedtar revidert eierskapsmelding for Skaun kommune.

Kommunedirektøren bes om å komme med en sak om hvordan kommunen kan selge resten av aksjene i Trønderenergi Vekst Holding AS.

For Trønderenergi AS, legge til følgende setning under overskriften Eierstrategi/formal med kommunens eierskap: "Jobbe for at utbytte ikke skal være lavere enn avkastningen fra bankinnskudd".

Eierskapsmelding Skaun kommune - 2021

Vedtatt i kommunestyret 04.02.2021 (k-sak 7/2021 – ESA 20/9656)

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1 Beskrivelse og prinsipper	3
1.1 Innledning.....	3
1.2 Ulike selskapsformer og alternative organisasjonsformer - styringsmuligheter	3
1.3 Andre typer samarbeid.....	4
1.4 Prinsipielle sider ved offentlig eierskap	4
1.4 Prinsipper for eierstyring.....	5
Kapittel 2 Skaun kommunes eierstrategi	8
2.1 Definisjoner og strategi	8
2.2 Virksomhetsstyring og internkontroll	9
2.3 Kapitalstrukturen tilpasses formål med eierskapet og virksomhetens situasjon	9
2.5 Styrets arbeid	10
Kapittel 3 Skaun kommunes eierinteresser og eierskap	12
3.1 Kapto AS	13
3.2 Rosenvik Holding AS	14
3.3 TrønderEnergi AS.....	15
3.4 ReMidt IKS	16
3.5 Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS.....	17
3.6 Revisjon Midt-Norge SA.....	18
3.7 Næringshagen i Orkdalsregionen AS.....	20
3.8 Konsek Trøndelag IKS.....	21
3.9 Midt-Norge 110-sentral IKS	22
3.10 Trondheim Havn IKS.....	23

KAPITTEL 1 BESKRIVELSE OG PRINSIPPER

1.1 Innledning

Skaun kommunes Eiermelding er et redskap for kommunestyret for utøvelse av en målrettet, forutsigbar og langsiktig eierskapspolitikk. Eiermeldingen skal bidra til god politisk styring og kontroll, samt å etablere rammer for hvordan kommunen skal utøve sitt eierskap.

Eierskapsmeldingen er inndelt i tre kapitler, hvorav kapittel 1 er overordnet og prinsipiell, kapittel 2 tydeliggjør kommunens eierskapspolitikk generelt mens det i kapittel 3 gis en oppsummering av eierstrategier for selskap kommunen har eierinteresser i spesielt.

Eierstrategier skal blant annet etablere mål med eierskapet, utbytte og avkastningsforventninger, føringer for strategisk utvikling, og er således et viktig politisk verktøy. Forventningene gitt i eierskapsmelding gjelder for alle selskaper Skaun kommune har eierinteresser i. Gjennom eierskapsmeldingen etablerer kommunestyret eierskapsstyringen, herunder de overordnede prinsipper for kommunens forvaltning av sine eierposisjoner.

1.2 Ulike selskapsformer og alternative organisasjonsformer - styringsmuligheter

Det er i hovedsak to muligheter som benyttes av kommunene ved utskilling av virksomhet: interkommunale selskaper (IKS) og aksjeselskap (AS).

Interkommunale selskaper (IKS)

Et interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper kan bare opprettes av kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper. Deltakerne har samlet sett et ubegrenset ansvar for selskapets forpliktelser. Selskapets eierorgan og øverste myndighet er representantskapet. Deltakerne skal opprette en skriftlig selskapsavtale.

Forvaltningen av selskapet ligger hos styret og daglig leder. Deltakerkommunene utøver eierstyring gjennom sine valgte medlemmer i representantskapet. Hver enkelt deltaker skal ha minst en representant i representantskapet. Kommunestyret har instruksjonsrett overfor sine medlemmer i representantskapet. Representantskapet velger også styret. Styret skal ha minst tre medlemmer, og omfattes av kravet om balansert kjønns- representasjon, det vil si minimum 40 prosent av hvert kjønn. Daglig leder eller medlemmer av representantskapet kan ikke være medlem av styret.

Representantskapet som eierorgan utøver kontroll over styret på flere måter, herunder:

- bestemmer sammensetningen av styret
- kan instruere styret og omgjøre beslutninger
- kan gjennom selskapsavtalen fastslå at nærmere angitte saker må godkjennes i representantskapet

Aksjeselskap

Et aksjeselskap kan eies av en kommune eller fylkeskommune alene, sammen med andre kommuner og fylkeskommuner eller sammen med private rettssubjekter. I et AS har eierne begrenset økonomisk risiko for selskapets økonomiske forpliktelser. Selskapets øverste eierorgan er generalforsamlingen.

Gjennom generalforsamlingen, utøver eierne den øverste myndigheten i selskapet. Her kan eierne gjennom vedtekter, instruksjer og andre generalforsamlingsvedtak fastsette rammer og gi nærmere

regler for styret og daglig leder. Det er generalforsamlingen som velger styret. Selskapet ledes av styret og daglig leder. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål og innenfor rammen av lovverket. Styret har også en viktig funksjon for å sikre strategisk planlegging for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt.

Andre organisasjonsformer

Kommunene har også anledning til å velge noen andre organisasjonsformer.

- Kommunalt foretak
- Samvirkeforetak
- Stiftelser

1.3 Andre typer samarbeid

I ny kommunelov av 2018 åpnes det opp for diverse interkommunale samarbeid, regulert gjennom kommunelovens:

- Kap. 18 interkommunalt politisk råd
- Kap. 19 kommunalt oppgavefellesskap
- Kap. 20 vertskommunesamarbeid

Kommuner kan også være medlem av, eller støtter ulike lag og organisasjoner, gjennom innskudd og/eller betalt medlemskap. I tillegg til det som er nevnt over, er det opprettet, og opprettes det, mer eller mindre varige samarbeidsløsninger, hvor kommunen betaler inn en årlig deltakeravgift, eller en avgift for en avgrenset periode.

1.4 Prinsipielle sider ved offentlig eierskap

Utøvelsen av eierskapet kan ha direkte konsekvenser for selskapet/foretaket/virksomhetens disponeringer og prestasjoner. Hvis kommunen ikke stiller krav, og ikke har definert målsetninger for sitt eierskap, vil virksomheten ha tilsvarende uklare målsetninger. Kommunens målsettinger med sitt eierskap må være klart kommunisert.

Alternative eiermålsetninger vil avgjøre hva som blir virksomhetenes målsettinger og prioriteringer. Når kommunen har valgt å legge en del av sine verdier og ressurser inn i et selskap, medfører dette også en overføring av styringsrett til virksomheten. Det mest fundamentale eierspørsmålet er om kommunen (fortsatt) skal være eier, og det vil dermed være et sett av ulike forhold som inngår i en totalvurdering for å kunne gi svar på et slikt spørsmål.

Selskapets styre og administrasjon skal legge opp virksomhets- og forretningsstrategien innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eier. Det er denne ytre rammen som er eierstrategien, innenfor denne må selskapet forvente å kunne ha betydelig grad av spillerom.

Styringsmessing innebærer selskapsorganisering en endring fra direkte til indirekte politisk styring. Lovfestede bestemmelser og vanlige normer om god eierstyring setter grenser for hvor mye kommunene som eier disse selskapene kan og bør involvere seg i selskapenes virksomhet. Det vil si at slik disse selskapene er organisert, skal selskapets ledende organer ha betydelig grad av frihet til å drive virksomheten. Eierskapspolitikk er derfor til for å sikre at kommunestyret har overordnet politisk styring og kontroll, samtidig som selskap og foretak kan drive på en forretningsmessig effektiv måte.

Det er flere ulike måter å forankre en eierstrategi på i selskapet. For det første vil selskapets formålsparagraf tegne opp en ytre ramme. I tillegg vil vedtak i generalforsamlingen kunne gi instruksjoner om eiers krav og forventninger. Den løpende kommunikasjon mellom eier og styre er også viktig. Formålet med kommunens eierskap kan spenne fra et finansielt eierskap, basert på avkastningsbetraktninger, til et politisk eierskap, med fokus på politisk måloppnåelse. Eierstrategien må ta stilling til slike spørsmål. En eierstrategi er en politisk viljeserklæring, og bør evalueres med jevne mellomrom. Politikken kan endres over tid på samme måte som eksterne vilkår kan gi grunnlag for å endre eierstrategien.

Sentrale eiermålsetninger kan være:

- Maksimalt utbytte
- Sikkert utbytte
- Sysselsetting
- Regional næringsutvikling

Virksomhetens (selskapets) målsetninger kan være:

- Effektiv drift
- Risikospredning

En grunnleggende forutsetning for en aktiv eierstyring er en klar og presis eierstrategi for hvert enkelt selskap. Strategien bør peke på aktuelle punkter for vurderingen av det fremtidige eierskap. Noen eksempler på slike vurderingspunkter er følgende:

- Kapitalbindingssynspunkt – stor kapitalbinding kan anses å ikke være ønskelig for kommunen.
- Oppfølgings- og investeringsbehov – stort behov for aktiv oppfølging, ressursbruk og behov for større kapitalinnskudd, kan ofte anses å ikke være ønskelig for kommunen.
- Virksomhetsområdets utvikling og risiko – stort omstillingsbehov og høy risikoprofil gjør fortsatt eierskap mindre attraktivt.
- Samfunnsmessig betydning – stor samfunnsmessig nytte taler for fortsatt eierskap.
- Lønnsomhet i dag og i fremtiden – god lønnsomhet i dag og i fremtiden gjør fortsatt eierskap attraktivt.

Kommunen bør foreta løpende evalueringer av sitt eierskap. Vesentlige endringer i forhold som påvirker verdiene kan resultere i at kommunen bør endre sin eierstrategi. Hvorfor er det av betydning fortsatt å være eier? Dersom markedet bidrar til å utsette kommunens virksomheter for vesentlig økonomisk risiko, og dersom andre aktører kan produsere de aktuelle varer eller tjenester på en bedre måte enn hva kommunens selskap kan, kan det være relevant å stille spørsmål ved om selskap skal avhendes eller avvikles på en annen måte.

1.5 Prinsipper for eierstyring

Eierstyring og krav til virksomhetene

Når kommunen har satt opp sine eierkrav, skal eier begrense seg til overordnet styring. Detaljstyring fra eier kan pulverisere styrets ansvar og legitimitet som kreves for god drift og gjennomføring av styrets vedtak.

Kommunen bør stille klare krav til styret om realisering av målene. Eier skal kontrollere måloppnåelsen og holde styret ansvarlig for denne. Dette innebærer at kommunen bør stille avkastningskrav til virksomhetene i de tilfeller virksomhetene har forretningsmessige formål og

målsettinger. På den annen side bør også styrene kunne stille visse forventninger til hvordan eiers krav skal være utformet.

Eierkravene må være klare og tydelige.

- Kravene må ha en utforming som gjør at måloppnåelsen kan etterprøves.
- Kravene må være realistiske.
- Kravene må sikre forutsigbarhet for selskapene. Når kommunen som eier har fremsatt sine krav, må selskapet få frihet og tilstrekkelig selvstendighet til å realisere eiers mål.

Eieren må ikke endre sine krav i den tidsperioden selskapet er gitt for å nå målene. Den grunnleggende kontrollformen kommunen har som eier er gjennomgangen av selskapenes årsoppgjør og årsmelding. I løpet av året bør det dessuten være en dialog mellom kommunen og virksomheten om saker som anses viktige og prinsipielle.

- 1) Kommunen skal gjennom aktiv eierstyring etablere eierskapspolitikken og de selskapsspesifikke eierskapsstrategier, samt følge opp eierskapet gjennom eierberetning og eiermøter.
- 2) Kommunen definerer langsiktige mål for selskapene og foretakene gjennom selskapsvise eierstrategier. Styret er ansvarlig for realisering av målene.
- 3) Skaun kommune skal, som hovedregel, delta i og fremme eierinteressene i generalforsamling, representantskap og eiermøter.
- 4) Kommunen skal sette krav til avkastning, utbytte og effektiv drift til selskap med kommersielle målsettinger og som operer i et konkurransemarked. For foretak eller selskap der det foreligger andre spesifikt definerte mål, vil utbyttekravet suppleres eller erstattes av andre mål.
- 5) Kommunen skal medvirke til at styret sørger for effektiv virksomhetsstyring og internkontroll.
- 6) Kommunen skal medvirke til at styret er komplementært med hensyn til kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets/foretakets egenart og kommunens formål med eierskapet.
- 7) Kommunedirektøren selv skal som hovedregel ikke sitte i styret der kommunen er dominerende eier. Økonomisjefen skal ikke sitte i styre i kommunale foretak.
- 8) Kommunen skal medvirke til at styrets godtgjøring er på moderat nivå, som fremstår som rimelig ut ifra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet.
- 9) Kommunen skal medvirke til å hindre kryssubsidiering mellom skjermet virksomhet og konkurranseutsatt virksomhet i kommunal regi.

Kommunenes eierskap skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling. I det følgende vil det gis en nærmere redegjørelse for prinsippene.

Kontroll og oppfølging

For å ha en tilfredsstillende oppfølging av sine eierinteresser, må kommunen sørge for å ha god kompetanse på kontroll og oppfølging i sin administrasjon. For å sikre en profesjonell forvaltning av eierskapet på en effektiv måte er Skaun kommunes formannskap eierskapsutvalg. Større saker, og saker av prinsipiell betydning bør legges fram for kommunestyret for endelig beslutning.

Utvalget bør ha ansvaret for å sikre en profesjonell forvaltning av eierrollen gjennom fortløpende oppfølging og evaluering av kommunens ulike eierskap, herunder:

- sikre gode rutiner for planlegging av deltakelse i generalforsamling
- oppfølging av årsmelding, forestå forslag til styrerepresentasjon

- tilbakerapporteringsrutiner fra generalforsamlinger
- initiere eiermøter ved behov

En behandling av disse spørsmålene i eierskapsutvalget sikrer effektiv og kvalitativ forvaltning. I eierskapsutvalgets arbeid skal det legges til grunn at det skal være politisk deltakelse på generalforsamling/årsmøte i de enkelte selskap.

Mottatte sakspapirer til generalforsamlinger og representantskapsmøter refereres i møter i formannskapet. Slik gis kommunens politiske eierskapsorgan mulighet til eventuelt å vedta føringer/instrukser for kommunens eierrepresentant(er).

Når generalforsamling og representantskap er avholdt, framlegges protokoll fra møtet som referatsak i kommunestyret. Slik gis kommunestyret en fortløpende informasjon om selskapets utvikling.

KAPITTEL 2 SKAUN KOMMUNES EIERSTRATEGI

2.1 Definisjoner og strategi

Eierskapspolitikken omfatter alle systemer, prinsipper, retningslinjer og rutiner som skal bidra til at kommunen realiserer målene med selskapsorganiseringen. De ulike elementene i eierskapspolitikken skal sikre at kommunen utøver et aktivt, langsiktig og forutsigbart eierskap.

Målet med Skaun kommunes eierskapspolitikk (strategi) er å tydeliggjøre kommunens krav til selskapenes virksomhet. De selskapsspesifikke eierstrategiene gir blant annet uttrykk for kommunens mål med eierskapet og forventninger til selskapets virksomhet. Eierskapspolitikken skal således bidra til å sikre at kommunen realiserer målene som ligger til grunn for eierskapet. Skaun kommune ønsker å utøve aktiv eierskapsutøvelse gjennom å videreutvikle kommunens eierskapspolitikk.

Eierstrategien skal bidra til at kommunen realiserer sine mål gjennom eierskap og organiseringen av det. Strategien stiller krav til virksomhetene og skal bidra til aktivt og forutsigbart eierskap.

1. Det skal være en klar og presis eierstrategi for hvert enkelt selskap. Eierstrategien skal være godt forankret hos de enkelte styrerepresentanter.
2. For å sikre en profesjonell forvaltning av eierskapet på en effektiv måte, har formannskapet rollen som eierskapsutvalg. Større saker, og saker av prinsipiell betydning, legges fram for kommunestyret til endelig beslutning.
3. Formannskapet skal organisere sitt arbeid ut fra følgende prinsipielle føringer: Kontinuerlig strategisk vurdering av formål, rammer og føringer for alle de engasjementer kommunen er involvert i som er organisert som selvstendige rettssubjekter. Vedtekter og eventuelle aksjonæravtaler vurderes fortløpende.
4. Ved nye eierskapsinitiativ skal det foretas vurdering, herunder foreslå formål, overordnede strategiske føringer og rammer, samt overordnet styringsmodell for disse. Videre skal det utarbeides forslag til vedtekter og eventuelle aksjonæravtaler.
5. Det enkelte selskapsengasjement vurderes i forhold til utvikling dersom fortsatt engasjement ikke synes riktig i forhold til endrede rammebetingelser, endrede prioriteringer, eller alternative måter å organisere virksomheten på eller bruk av ressursene. Der hvor andre eiere er involvert, fordres en fortløpende dialog med disse.
6. Selskapene skal vurderes i forhold til om de har oppgaver av prinsipiell politisk karakter kontra oppgaver som overveiende er av mer administrativ operativ karakter. Denne vurderingen danner bl.a. føringer for kommunens eier-/styrekompetanse i selskapenes organer.
7. Det etableres klare rutiner for deltakelse i generalforsamlinger. Herunder tidsplanlegging, hvem som møter for kommunen og informasjon tilbake til selskapene, informasjon og fullmaktsforhold til den som møter for kommunen, spesielle føringer/eierkrav som ønskes meddelt ved generalforsamling osv. Det skal være politisk deltakelse på generalforsamling/årsmøte.
8. Styremedlemmer skal vurderes i henhold til formål/overordnet strategi og oppgaver for selskapet, og den enkeltes kompetanse. Styrene skal være representert med kompetente personer som har kapasitet og som sikrer mangfold. Herunder skal mål om kjønnsbalanse

reflekteres. Formannskapet skal forvente at styrene årlig foretar en egevaluering av egen kompetanse og arbeid.

Formannskapet har ansvar for å sikre at eget foreslått styremedlem har den riktige kompetanse og tar om nødvendig selv initiativ til utskifting. Personer som deltar på generalforsamling/årsmøte bør i utgangspunktet ikke være medlemmer i styret i samme selskap/forening. Kommunestyret oppnevner styrerepresentanter etter forslag fra formannskapet.

9. Styremedlemmenes godtgjøring skal bl.a. gjenspeile selskapenes økonomiske omfang, styrets arbeidsbelastning og styrerisiko.
10. Det skal være en god dialog med det enkelte selskaps styre om viktige og prinsipielle ting. Formannskapet kan ta initiativ overfor det enkelte selskap til eiermøter når man vurderer at dette er påkrevd/ønskelig. Slike initiativ bør fortrinnsvis koordineres med andre eiere hvor det er relevant.
11. Formannskapet skal årlig fremme en sak til kommunestyret med orientering om kommunens eierengasjement i de forskjellige selskapene.

2.2 Virksomhetsstyring og internkontroll

Skaun kommune har interesse av at alle styrer i selskapene som kommunen eier helt eller delvis, har en aktiv holdning til egen styring og kontroll av selskapet. Virksomhetsstyring er summen av de strukturer, prosesser og verktøy som brukes av selskapsledelsen for å styre aktivitet, ressurser og risikoeksponering i virksomheten for å oppnå målene eier har for eierskapet gjennom eierstrategien. For at virksomhetsstyringen skal bli effektiv, må den følge opp både måloppnåelse og usikkerhet på en strukturert og hensiktsmessig måte fra eierstrategi til operativ drift.

2.3 Kapitalstrukturen tilpasses formål med eierskapet og virksomhetens situasjon

Kapitaliseringen av et selskap, vurdert etter forholdet mellom gjeld (fremmedkapital) og egenkapital, er et vesentlig eierspørsmål. For mye og for lite egenkapital kan medføre effektivitetstap. Ideelt sett bør det for hver virksomhet foretas regelmessige analyser av kapitalstrukturen. Forretningsrisiko, bransjemessige særtrekk, prisen på fremmedkapital og finansiell styrke er alle forhold som må vurderes når virksomhetens kapitalstruktur skal bestemmes.

2.4 Løpende avkastning og utbyttepolitikk

I alle selskaper der formålet ikke er politisk, men kommersielt, må det stilles krav om avkastning til eier. Den økonomiske risiko kommunen utsetter fellesskapets verdier for gjennom engasjement i ulike selskaper må forsvares gjennom en løpende avkastning. I selskaper der virksomheten har karakter av næringsdrift bør en offentlig eier stille de samme krav til avkastning på investert kapital, som det en privat eier vil gjøre. I de tilfeller der kommunens eierskap har et blandet formål eller er politisk og strategisk motivert, er det viktig at kostnadene med å løse samfunnsoppgavene som disse selskapene har, blir synliggjort. På den måten vil en få belyst hva denne type oppgaver reelt koster kommunen. En må søke å skille ut ressursbruk og grad av måloppnåelse for nærmere definerte mål. Det bør ha en betydelig egenverdi for kommunen å få frem kostnadene ved de samfunnsmessige oppgaver kommunen skal løse.

2.5 Styrets arbeid

Det er eiers ansvar å sørge for at styret sammensettes og gis de nødvendige styringsrammene for å utøve sitt virke som et profesjonelt organ.

Styrets oppgave som strategisk utvikler av virksomheten

Styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammene som er gitt av eieren. Et kompetent styre skal være en viktig diskusjonspartner og støttespiller for virksomhetens ledelse med utgangspunkt i vedtatt strategi og strategiutvikling.

Styret skal ivareta en uavhengig kontrollfunksjon overfor virksomhetens ledelse

Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid ut fra gitte målsettinger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til ledelsen. Styret må i forlengelsen av kontrollfunksjonen vurdere selskapets ledelse og endringer i denne.

Styresammensetning

Skaun kommune skal som eier legge til rette for at det oppnevnes et styre som har kompetanse, kapasitet og mangfold ut ifra selskapets egenart.

For kommunale foretak skal styret, herunder styrets leder og nestleder, velges av kommunestyret selv. For aksjeselskaper og interkommunale selskap kan det anvendes valgkomité ved oppnevning av styret.

God styrerekruttering bør være en viktig oppgave for kommunen som eier. Styrets sammensetning må avstemmes i forhold til virksomhetens strategiske og forretningsmessige karakter. Styret skal være en ressursbase som tilfører innsikt og kunnskap på de områder som er viktige for virksomhetens utvikling, vekst og lønnsomhet. God økonomisk forståelse er en forutsetning da alle selskapene har økonomisk virksomhet. Styret bør også ofte kunne tilby selskapet juridisk kompetanse.

Det er viktig at styrets medlemmer har kunnskap og forståelse om den virksomhet som selskapet driver. De ulike selskaper har ulike bransjemessige utfordringer og særegenheter. For eier, representert ved kommunestyret, er det vanskelig å foreslå utskiftninger av styremedlemmer, selv der det er åpenbart at styremedlemmet ikke fungerer tilfredsstillende. I noen tilfeller kan styremedlemmene også sitte i kommunestyret. I rollen som styremedlem blir da denne personen underordnet kommunestyret (som vedkommende selv er medlem av) som generalforsamling. På denne måten får man en blanding av under- og overordningsforhold som kan være problematisk, og Skaun kommune må sørge for å ha et ryddig forhold til dette.

Etter aksjeloven skal et styre i et aksjeselskap ha minst 3 medlemmer. I selskap med mindre enn 3 millioner i aksjekapital kan styret likevel ha færre enn 3 medlemmer. Hensiktsmessig størrelse vil ofte være fra 3-6 styremedlemmer. Ved valg av styremedlemmer er det viktig å klargjøre forventningene til styrene som kollegium og hvilke krav som bør gjelde både til kompetanse, kapasitet og mangfold. Disse forhold kan i det følgende kort kommenteres slik:

- Kompetanse

Et styre består av personer som både har generalist- og fagspesifikk kompetanse. Et styre som har rett kompetanse og en relevant sammensetning vil ha et bedre grunnlag for å ta gode beslutninger, som igjen vil heve kvaliteten på styrearbeidet. Hvilken kompetanse styret trenger vil bl.a. avhenge av selskapets formål og virksomhet, fasen selskapet befinner seg i og utfordringene/ muligheten selskapet står overfor. Sammensetningen av styret skal tydelig gjenspeile målene med eierskapet, herunder kompetansen som er nødvendig for å realisere målene.

Styresammensetningen må samlet sett gi den ønskede kompetanse og kunnskap for selskapet. Det er nødvendig med solid bransjekunnskap fra den sektoren virksomheten opererer i. For kommersielle virksomheter bør det søkes å velge representanter med erfaring fra næringsvirksomhet. God kjennskap til offentlig forvaltning og politikkutøvelse er viktig i alle selskaper Skaun kommune er involvert i.

- Kapasitetshensyn
Styreverv krever betydelig innsats. Omfanget av aktuelle kandidaters øvrige stillinger og verv må være forenlig med den tidsbruken det er rimelig å påregne at styrevervet krever.
- Mangfold
Ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse vil være en styrke i styrearbeidet. Styrets evne til å analysere et sakskompleks fra ulike synsvinkler blir bedre dersom styret er bredt sammensatt. Det er viktig at det sikres en god kjønnsfordeling i styrene. Det er ønskelig at styrene, valgkomiteene og de andre eierne i selskapene prøver å bidra til en bedre kjønnsbalanse i styrene.
- Honorar
Styrehonorarer bør fastsettes basert på selskapets økonomiske omfang, styrets arbeidsbelastning og styrerisiko. Sammenlignbare data fra tilsvarende selskaper i andre kommuner bør fremskaffes. Honoraret i aksjeselskapene skal fastsettes av generalforsamlingen etter innstilling fra styret.

Kompetansevurdering av selskapsstyrene

Styrene i selskaper hvor Skaun kommune har eierandeler i forventes å ta et selvstendig ansvar for å vurdere egen kompetanse og arbeid opp mot kommunens formål med selskapet, og må jevnlig vurdere sin egen samlede kompetanse og om nødvendig innhente kompletterende spesialkompetanse.

KAPITTEL 3 SKAUN KOMMUNES EIERINTERESSER OG EIERSKAP

Skaun kommune har direkte eierskap i til sammen fire aksjeselskap (AS), fire interkommunale selskap (IKS) samt i ett samvirkeselskap. Skaun kommune har videre egenkapitalinnskudd i KLP samt eierandeler i ulike aksjefond. Kapitlene 3.1 til 3.1 gir en oversikt hvor kommunen er hel eller deleier i selskaper som enten er organisert som aksjeselskap, interkommunalt selskap eller som et samvirkeselskap.

3.1 Kapto AS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Aksjeselskap
- Kommunens eierandel: 100 %
- Innskutt kapital: 100 000 kroner

Økonomiske nøkkeltall

	2019	2018	2017
Samlede driftsinntekter (millioner)	13 866	12 957	12 187
Resultatgrad i %	12,6	12,4	13,9
Egenkapital (millioner)	10 008	8 353	6 781
Egenkapitalandel i %	42,9	73,9	69,4

Selskapets formål

Kapto AS ble etablert i 2002, og er 100 % eid av Skaun kommune. Hovedmålet er å drive arbeidsrettede tiltak for NAV, vår eierkommune og andre offentlige etater, samt tilby arbeid og opplæring til mennesker med yrkesmessige og helsemessige utfordringer.

Bedriften tar ikke ut utbytte. Overskuddet brukes til å skape et bedre arbeidstilbud for dem bedriftene er til for. Bedriften følger NAVs kravspesifikasjoner for arbeidsmarkedstiltakene de tilbyr, og har ekstern kvalitetsrevisjon.

Eierforhold

Kapto AS er heleid av Skaun kommune. Skaun kommune yter årlige tilskudd til drift av arbeidsplasser (Varig tilrettelagt arbeid – VTA). I tillegg kjøper Skaun kommune VTA-plasser, såkalte kommunale plasser.

Representasjon

- Styreleder: Lars Arne Pedersen
- Styremedlemmer fra Skaun kommune: Marit Therese Halvorsen.
- Andre styremedlemmer: Roar Kjerstadmo, Tone B. Pedersen, May Kristin Hakvåg

Vurdering av kommunens eierskap i Kapto AS

Skaun kommune ønsker å benytte de leide plassene på en optimal måte, ved at de er i aktiv bruk og inngår i et samlet opplegg for bruker bosatt i kommunen.

Skaun kommune skal være en aktiv eier og understøtte selskapets drift, slik at selskapet drives forsvarlig og ikke minst tilbyr de tjenester som NAV tillater og som er tjenlig for kommunens innbyggere.

Skaun kommune skal bistå aktivt med å løse selskapets behov for rammebetingelser og tilrettelegging av virksomheten framover. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til våre etiske retningslinjer.

3.2 Rosenvik Holding AS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Aksjeselskap
- Kommunens eierandel: 7,87 %
- Innskutt kapital: 101 000 kroner

Økonomiske nøkkeltall:

	2019
Samlede driftsinntekter (millioner)	2 165
Resultatgrad %	-3,6
Egenkapital (millioner)	33 141
Egenkapitalandel %	98,8

Selskapets formål

Selskapet skal på lik linje med Kapto AS tilby personer som vanskelig kan få arbeid og arbeidsoppgaver på det ordinære arbeidsmarkedet tilpasset den enkeltes yteevne. Arbeidet i virksomheten skal bidra til å utvikle ressurser hos deltakerne gjennom avklaring, kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver. Selskapet er godkjent leverandør av 10 forskjellige arbeidsmarkedstiltak, og dekker dermed flere tiltak/områder enn Kapto AS. Selskapet er dermed et viktig tillegg til Kapto AS innen arbeidsmarkedstiltak.

Selskapet deler ikke ut overskudd. Overskuddet skal komme formålet og deltakerne til gode. Selskapet kan ikke eie eller kontrollere annen forretningsvirksomhet. Begrensningen gjelder ikke etablering av salgsvirksomhet for å fremme omsetning av bedriftens produkter.

Eierforhold

Skaun kommune har en eierandel på 7,87 prosent i Rosenvik Holding, som betyr at kommunen er selskapets tredje største aksjoner. I tillegg har Orkland kommune og Oppdal kommune eierandeler på henholdsvis 55,3 prosent og 31,2 prosent.

Representasjon

- Styremedlemmer fra Skaun kommune: Mildrid W. Gimseng, Siri Grøttjord (varamedlem).

Vurdering av kommunens eierskap i Rosenvik Holding AS

Rosenvik er et viktig supplement til Kapto AS som en tiltaksarrangør også for Skaun kommune og NAV. Skaun kommune bør ta en aktiv rolle i selskapet for å gjøre det i stand til å yte de tilbud kommunen har behov for. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til etiske retningslinjer.

3.3 TrønderEnergi AS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Aksjeselskap
- Kommunens eierandel: 2,20 % (2,21 % stemmeberettigede)
- Innskutt kapital: 21 484 millioner kroner

Økonomiske nøkkeltall (konsern):

	2019	2018	2017
Samlede driftsinntekter (millioner)	972	863	1 784
Egenkapital (millioner)	4 343	4 632	4 147
Egenkapitalandel %	59,0	50,1	52,3

Selskapets formål

Hovedformålet til Trønder Energi er kraftproduksjon, -omsetning og distribusjon. Utvikling og utbygging av gjenvinningsanlegg for avfall, fjernvarmenett, samt foredling, produksjon og distribusjon av fjernvarme.

Eierforhold

Skaun kommunes eierandel er på 2,20 % som er 2,21 % av stemmeberettigede aksjer.

Representasjon

- Ordfører er kommunens representant i generalforsamlingen.
- Varamedlem: Varaordfører.

Vurdering av kommunens eierskap i TrønderEnergi AS

Skaun kommune har liten reell innflytelse på driften av TrønderEnergi AS. Skaun kommune er en av 24 eierkommuner i Trøndelag. Selskapet driver en viktig samfunnsmessig tjeneste med produksjon og leveranse av energi, og det er dermed viktig å opprettholde og utvikle selskapet og eierskapet. Utbytte fra selskapet et viktig bidrag til kommunens økonomi sammen med renteytelser fra obligasjonslån.

3.4 ReMidt IKS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Interkommunalt selskap
- Kommunens eierandel: 6,4 %
- Innskutt kapital: 1

Økonomiske nøkkeltall

	2019	2018	2017
Samlede driftsinntekter	138 850	127 332	118 549
Resultatgrad	1,2	-3,9	-1,4
Egenkapital	64 784	61 290	66 420
Egenkapitalandel	36,6	36,2	38,0

Selskapets formål

Selskapet leverer tjenester til innbyggerne knyttet til husholdningsavfall og slam. Fra 1. januar 2020 ble de tre interkommunale selskapene Envina, Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap og Hamos Forvaltning IKS slått sammen for å danne ReMidt IKS. Selskapet skal i samarbeid med eierkommunene fremme bevisste holdninger til ressursbruk i samfunnet, gjennom å legge til rette for kildesortering, gjenbruk og materialgjenvinning av ulike typer avfall. ReMidt IKS drifter også gjenvinningsstasjoner i alle eierkommunene, enten i egenregi eller ved bruk av entreprenører.

Eierforhold

Miljøsekskapet ReMidt IKS er et interkommunalt selskap med 17 eierkommuner i Trøndelag og Møre og Romsdal..

Representasjon

- I representantskapet er Skaun kommune representert ved ordfører.

Vurdering av kommunens eierskap i ReMidt IKS

Skaun kommune ønsker å ta en aktiv eierrolle, benytte selskapet i miljøprofilen og til å fremme et bedre miljø innen de områder hvor selskapet har mandat.

ReMidt IKS med tilhørende datterselskap og eierinteresser skal drives forretningsmessig sunt, men slik at det stadig søkes etter effektive og miljømessige gode løsninger. De gebyrbelagte tjenestene skal kontinuerlig vurderes med sikte på at foretaket utvikles gjennom økt effektivitet og optimalisering av økonomisk resultat. Bedriften må gjennom "bench-marking" kontinuerlig vurdere egen effektivitet. Tilbudet om gratis gjenvinningsstasjon i Skaun skal opprettholdes.

Skaun kommune ønsker å utvikle ReMidt IKS til også å dekke nye innsamlinger/fraksjoner. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer.

3.5 Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Interkommunalt selskap
- Kommunens eierandel: 1,96
- Innskutt kapital: 1

Selskapets formål

Selskapet skal arbeide for at arkivmaterialet fra medlemmene, eller materiale som disse har ansvar for, blir tatt vare på og gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål, i samsvar med arkivloven. Selskapet skal være depotinstitusjon for medlemmenes konsesjonspliktige arkivmateriale. Selskapet skal i samråd med medlemmene arbeide for å utvikle effektive og rasjonelle arkivtjenester hos medlemmene, m.a. ved å bistå i utarbeidelse av arkivplan og oppbygging av medlemmenes arkiv, stå for opplæring og rettledning i arkivsystem og arkivrutiner, gi råd og ha tilsyn med arkivlokale, og bistå med annet arkivarbeid for medlemmene.

Eierforhold

Skaun kommune har en eierandel på 1,96% i selskapet. Årlig medlemskontingent betales.

Representasjon

- Ordfører er representantskapets leder. Varaordfører er varamedlem i rep.skapet.

Vurdering av kommunens eierskap i Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS

Skaun kommune ønsker at selskapet drives effektivt. Det er viktig at selskapets samlede ressurser gir nødvendig faglig støtte og bidrag til en effektiv lokal arkivfunksjon. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer.

3.6 Revisjon Midt-Norge SA

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Samvirkeforetak
- Kommunens eierandel: 2,14
- Innskutt kapital: 60 000 kroner

Økonomiske nøkkeltall:

	2019	2018
Samlede driftsinntekter (millioner)	51 143	43 488
Resultatgrad %	12,7	7,4
Egenkapital (millioner)	29 742	19 127
Egenkapitalandel %	53,0	76,5

Selskapets formål

Kommunal revisjon omfatter revisjon av kommuner og fylkeskommuner. Det er en egen revisjonsordning for lokalforvaltningen hjemlet i kommunelovens § 78. Her framkommer det at: Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget. Selve revisjonens oppgaver er regulert i egen forskrift om revisjon utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet 1.07.2004.

Dette tilsier at alle kommunale regnskaper innbefattet kommunale foretak, institusjoner og legater er undergitt revisjon. Kommunal revisjon kan være konsernrevisor for kommunens regnskaper. Foruten kommuneregnskapet er en pålagt å revidere kommunale institusjoner organisert etter kommuneloven §11 - kommunale foretak etter kommunelovens kap. 11 - pasient- og beboerregnskaper kommunale institusjoner - regnskap med tilskudd fra spillemidler.

I tillegg kan Revisjon Midt-Norge velges som revisor i følgende selskaper:

Interkommunalt samarbeid kommuneloven kap. 5 - interkommunale selskaper organisert etter lov om interkommunale selskaper - stiftelser - kirkeregnskaper - kommunale pensjonskasser - legater - fond.

Vårt engasjement i andre selskaper er primært der kommunene er hel eller deleier.

Eierforhold

Revisjon Midt-Norge SA er en selvstendig revisjonsenhet organisert som et samvirkeselskap. Deltakerne i selskapet er kommunene Alvdal, Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Flatanger, Folldal, Frosta, Frøya, Grane, Grong, Hattfjelldal, Heim, Herøy, Hitra, Holtålen, Høylandet, Inderøy, Indre Fosen, Leirfjord, Leka, Levanger, Lierne, Malvik, Melhus, Meråker, Midtre Gauldal, Namsos, Namsskogan, Nærøysund, Oppdal, Orkland, Os, Osen, Overhalla, Rennebu, Røros, Røyrvik, Selbu, Skaun, Snåsa, Steinkjer, Stjørdal, Sømna, Tolga, Træna, Trøndelag fylkeskommune, Tydal, Vefsn, Vega, Verdal, Vevelstad, Ørland og Åfjord. Hovedkontoret ligger i Steinkjer.

Representasjon

- Ordfører er kommunens representant i representantskapet. Varaordfører er varamedlem.

Vurdering av kommunens eierskap i Revisjon Midt-Norge SA

Skaun kommune ønsker at det revisjonsselskapet vi er deleier i, drives effektivt. Det er viktig at selskapets samlede ressurser gir nødvendig faglig støtte og bidrag til en effektiv lokal og regional revisjonsfunksjon. Skaun kommune må aktivt bruke det valgte revisjonsselskapet for revisjon av sin tjenesteproduksjon, forvaltningsoppgaver og økonomirevisjon.

Selskapet skal drives slik at det har nødvendig selvstendighet i forhold til de revisjonsoppgaver de skal ivareta. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer.

3.7 Næringshagen i Orkdalsregionen AS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Aksjeselskap
- Kommunens eierandel: 3,58 %
- Innskutt kapital: 50 000 kroner

Økonomiske nøkkeltall:

	2019	2018	2017
Samlede driftsinntekter (millioner)	6 335	6 543	5 704
Resultatgrad %	5,0	0,5	6,7
Egenkapital (millioner)	2 473	2 223	2 208
Egenkapitalandel %	75,8	68,6	62,6

Selskapets formål

Næringshagen i Orkdalsregionen driver et mangesidig prosjekt- og utviklingsarbeid for næringslivet i Orkdalsregionen med sikte på å bidra til bedrifts- og næringsutvikling i Orkdalsregionen. Bistand til det å starte bedrift, bedriftsutvikling og utviklingsprosjekter, er kjerneområdene i selskapets aktivitet.

Eierforhold

Skaun kommune har en eierandel på 3,6 prosent i selskapet. I tillegg har Orkla Sparebank en eierandel på 26,22 % og Siva SF en eierandel på 22,38 prosent.

Representasjon

Ordfører er kommunens representant i generalforsamlingen.

Vurdering av kommunens eierskap i Næringshagen i Orkdalsregionen AS

Skaun kommune ønsker at Næringshagen sitt potensial til næringsfremmende arbeid i regionen, og i Skaun spesielt blir vektlagt. Skaun kommune skal være en aktiv eier og både bidra, men også hente ut ressurser gjennom selskapet til å fremme næringsformål, ha dialog med næringslivet og bistå i generelle næringsinteresser. Næringshagen skal ha en god dialog med Næringsforeningen i Skaun / NiT. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer

3.8 Konsek Trøndelag IKS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Interkommunalt selskap
- Kommunens eierandel: 5,4 %
- Innskutt kapital: 50 000 kroner

Økonomiske nøkkeltall:

	2019	2018	2017
Samlede driftsinntekter (millioner)	10 845	9 687	4 932
Resultatgrad %	7,6	5,1	4,7
Egenkapital (millioner)	9 920	8 984	4 494
Egenkapitalandel %	85,3	87,5	84,6

Selskapets formål

Konsek Trøndelag IKS (Konsek) er et interkommunalt selskap som ivaretar sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i fylkeskommunen og 27 kommuner i Trøndelag. Konsek skal bistå kontrollutvalgene med:

- Ivareta praktiske sekretariatsfunksjoner
- Forberede saker til behandling i kontrollutvalgene
- Oppfølging av vedtak i kommunestyre/fylkesting
- Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll
- Utrede bestillingsbehov, iverksette bestillinger og følge opp oppdrag
- Bistå i valg av revisjonsordning

Eierforhold

Skaun kommune har eierandel på 2,17 prosent i selskapet. Største eier er Trøndelag fylkeskommune med en eierandel på 32,6 prosent.

Representasjon

Ordfører kommunens representant i representantskapet. Varaordfører er varamedlem.

Vurdering av kommunens eierskap i Konsek Trøndelag IKS

Skaun kommune vil at selskapet skal drives godt slik at man får gode tjenester til fornuftige priser. Det er viktig for Skaun kommune at selskapet bygger opp kompetanse innen sitt fagområde slik at de tjenester kommunen kjøper blir de beste i fylket. Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer.

3.9 Midt-Norge 110-sentral IKS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Interkommunalt selskap
- Kommunens eierandel: 2,48 %
- Innskutt kapital: 1

Økonomiske nøkkeltall:

	2019	2018	2017
Samlede driftsinntekter (millioner)	35 077	39 032	37 594
Resultatgrad %	-10,38	9,05	8,56
Egenkapital (millioner)	3 081	5 006	407
Egenkapitalandel %	3,6	6,4	0,6

Selskapets formål

Selskap opprettet 1.1.2016. Selskapets formål er å dekke deltakernes plikter knyttet til brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 Nødalarmeringssentral, med plikt om tilknytning til en sentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker. Primæroppgaver vil være å ta imot nødmeldinger, alarmere og kalle ut mannskaper, etablere samband og loggføre hendelser.

Eierforhold

Skaun kommunes eierandel er 2,48%, og det er totalt 20 deltagende kommuner.

Representasjon

Ordfører er kommunens representant i representantskapet som nestleder. Varaordfører er varamedlem.

Vurdering av kommunens eierskap i Midt-Norge 110-sentral IKS

Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer.

3.10 Trondheim Havn IKS

Informasjon om selskapet

- Selskapsform: Interkommunalt selskap
- Kommunens eierandel: 0,01 %

Økonomiske nøkkeltall:

	2019	2018	2017
Samlede driftsinntekter (millioner)	155 006	152 436	155 978
Resultatgrad %	7,3	5,7	15,7
Egenkapital (millioner)	916 977	900 545	893 493
Egenkapitalandel %	86,2	91,1	95,4

Selskapets formål

Trondheim Havn IKS er et interkommunalt selskap, eid av 13 kommuner i Trøndelagsregionen. Vi drifter og forvalter havneområder på vegne av eierkommunene, og tilrettelegger infrastruktur for godstransport, persontrafikk, sjøturisme og fritidsbåter.

Den overordnede nasjonale målsetningen er at mer gods skal overføres fra vei til sjø for å redusere miljøskadelige utslipp, trygge veiene og redusere veislitasje og vedlikeholdskostnader. Se mer om Nasjonal havnestrategi på Regjeringens nettsider.

Trondheim Havn driver en særlovsregulert virksomhet etter lov om havner og farvann (HFL).

Vårt samfunnsoppdrag er å bidra til økt sjøtransport av gods og passasjerer, tilrettelegge for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk av sjøområdene, samt ivareta hensyn til miljø, sikkerhet og beredskap.

Eierforhold

Representantskapet representerer eierkommunene i Trondheim Havn IKS, og er selskapets øverste myndighet. Representantskapet velger styre som sammen med havnedirektør, har ansvar for forvaltning av havneselskapet.

Representasjon

Ordfører kommunens representant i representantskapet. Varaordfører er varamedlem.

Vurdering av kommunens eierskap i Trondheim Havn IKS

Selskapet skal drives effektivt, og i henhold til vedtatte etiske retningslinjer.

Kommunestyrets behandling av sak 58/2024 i møte den 10.09.2024:**Behandling**

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.

Forvaltningsrevisjoner:

1. Økonomisk bærekraft.
2. Selvkost og VA.
3. Barn med særlige behov.
4. Arbeidsgiverpolitikk og ledelse med fokus på HMS og sykefravær.
5. Landbruk og skogbruk.

Eierskapskontroller:

1. Trønderenergi AS med datterselskaper
2. Kommunens eierstyring

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

59/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/584 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Vedlegg

Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg.pdf

Robek - Tre inn og to ut.pdf

Norges best styrte kommuner - Kommuneindeksen 2024.pdf

Inhabilitetsreglene er ikke bare et spørsmål om finjuss.pdf

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som en del av sin opplæring:

- Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg.
- Robek - Tre inn og to ut.
- Norges best styrte kommuner - kommuneindeksen 2024.
- Inhabilitetsreglene er ikke bare et spørsmål om finjuss.

Det handler om tillit - Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Publisert 01.09.2024

Tora Aasland, Leder av kommunesektorens etikkutvalg 2015 – 2024

Foto: Stig Weston

Tillit er avgjørende for en etisk forsvarlig forvaltning. I utgangspunktet forventes en respekt for grunnleggende lover og regler.

Vi er heldige i Norge som har et velutviklet demokrati. Det betyr at vi har systemer som kan håndtere uenighet. At Norge både er en rettsstat og et demokrati, innebærer at det er et godt forankret grunnlag for å håndtere konflikter mellom lover og regler, også i lokalpolitiske prosesser og vedtak.

Hvordan bygge og holde på tillit?

Det må være en oppgave for fellesskapet å skille mellom rett og galt, samtidig som man må tåle andres meninger og ytringer. Å finne gode løsninger er viktigere enn å tenke på hat og hevn.

Et godt lokalpolitisk grunnlag er grunnleggende kunnskap om samfunn, kultur og forvaltning. En felles forståelse av helhet og verdigrunnlag i en kommune kan utvikles og styrkes gjennom etablering av etiske retningslinjer og trening og øvelser i etiske dilemmaer og utfordringer.

De etiske utfordringene befinner seg ofte i gråsonene mellom rettsstaten og demokratiet, og mellom jus og moral. De gjelder både for folkevalgte og administrasjon, selv om rollene er noe ulike.

De etiske utfordringene befinner seg ofte i gråsonene mellom rettsstaten og demokratiet, og mellom jus og moral.

Mens administrasjonen har en lojalitet til sin organisasjon, er de folkevalgte også ombud for sine velgere, og dermed for opplevelsen av fellesskap og rettferdighet. Også den rollen må fylles på en tillitvekkende måte.

Å bygge tillit handler ikke nødvendigvis om å finne fasitsvar, men om å gjøre vurderinger opp mot lover og regler, med respekt for dem og prosessene bak. Forvaltningspraksis kan utvikles og lover kan etter hvert endres, men det må være enighet om systemene og prosedyrene for dette.

⁶¹Kommunelovens formålsparagraf om tillitsskapende forvaltning krever ikke bare respekt for lover og regler, men også at det utvikles et felles verdi- og normgrunnlag. Det handler om å håndtere spennet og spenningen mellom lov og politikk. Da trengs innsikt i tema som korrupsjon, varsling og habilitet, da trengs en kartlegging og drøftinger av risikoområdene, og da trengs en egenkontroll som er åpen og tillitsskapende. For eksempel kan man gjennom dilemmatrening lære av både egne og andres feil.

Åpenhet er avgjørende for tillit. Det er viktig å utvikle åpne arbeids- og samarbeidsformer, og det er urovekkende at noen mener åpenhet kan være til hinder for å finne gode løsninger. Det kan av og til være fristende å ty til bakrommet. Åpenhet i prosesser og vedtak må ikke bli en trussel for godt politisk arbeid. Tvert imot betyr åpenhet også trygghet, og dermed et solid fundament for lokaldemokratiet.

Et medborgerpanel avslørte nylig en synkende tillit til politikerne. Et økende antall i befolkningen tror at kommunens administrasjon og politikere er der for egen vinning. Denne holdningen kan best motvirkes ved mest mulig åpenhet i de politiske prosessene.

Hva er etikk?

Enkelt sagt er etikk vitenskapen om hvordan menneskene i et samfunn skal omgås hverandre. Det innebærer en felles forståelse om hva som er rett og galt, og at man er enige om normene for samhandling. Det er til nytte for alle enkeltaktører at fellesskapet fungerer, og at man i en organisasjon som en kommune, har kommet fram til en felles forståelse av framgangsmåten for dette. Derfor er utviklingen av etiske retningslinjer så viktig. Det er med på å styrke den demokratiske beredskap, hvor uenighet tåles og håndteres i åpenhet.

Derfor er utviklingen av etiske retningslinjer så viktig. Det er med på å styrke den demokratiske beredskap, hvor uenighet tåles og håndteres i åpenhet.

[«Evne og kraft til å bære»](#) (pdf) heter et debathefte fra KS. Her refereres det til bærekrafttenkingen, som er sentral i all planlegging. Viktige utfordringer for bærekrafttenkingen finnes i arealpolitikken hvor hoveddilemmaet er vern vs. vekst, eller i arbeidsgiverpolitikken med kampen om de gode fagfolkene og deres arbeidsvilkår.

Det kan ligge mye politisk press og sprengstoff i utbyggingspolitikk, hvor utbyggerrollen ikke alltid er helt klar, og hvor ekspertene kan levere viktig bakgrunn – når de da ikke etter hvert blir ansatt hos utbygger. De mest iøynefallende habilitets- og lojalitetskonfliktene ligger for eksempel i det å kombinere utbyggerrollen med det å være folkevalgt i samme kommune.

Etikken kan noe forenklet plasseres på følgende måte:

- Politikk er hva du *vil* gjøre
- Jus er hva du *kan* gjøre
- Etikk er hva *gjør* du?

Med denne innfallsvinkelen er etikken i gråsonen mellom politikk og jus, eller mellom demokratiet og regelverket.

Saker som krever spesiell etisk oppmerksomhet er plan- og byggesaker, saker som har utfordringer for miljø og bærekraft, som for eksempel arealbruk i strandsonen, og saker med maktubalanse.

Fenomenet opsjonsavtaler, dvs. at grunneier og utbygger har gjort avtale (med eller uten penger) for framtidig utbygging der hvor dagens planer ikke åpner for det, og andre saker som utfordrer åpenhet og habilitet. Tillitsbaserte ordninger kan også være utsatt dersom respekten for regelverk er forvitret.

For å styrke den demokratiske beredskapen og motvirke tendenser til manglende respekt for lover og regler, er det nødvendig med en høy bevissthet om nettopp de etiske utfordringene. Utforming og utvikling av etiske retningslinjer, både for folkevalgte og ansatte, gode, trygge og åpne rutiner for varsling, prosedyrer for motvirkning og forebygging av korrupsjon og god trening i hvordan åpenhet kan praktiseres, er forslag til hvordan kommunesektoren kan følge opp.

Lokal forvaltning må være slik at det er samsvar mellom liv og lære.

Det må aldri lønne seg å ta tvilsomme snarveier eller gå bak ryggen på andre. Lokal forvaltning må være slik at det er samsvar mellom liv og lære. Dette krever kunnskap, bevisstgjøring, åpenhet og kontinuerlig trening.

Erfaringer fra kommunesektorens etikkutvalg

Hovedstyret i KS oppnevner hvert fjerde år [kommunesektorens etikkutvalg](#). Utvalget ble første gang opprettet i 2006, som en direkte konsekvens av korrupsjonssaken i Nedre Romerike Vannverk. Da innså man at en korrupsjonsberedskap i kommunene selv var nødvendig.

[Utvalget](#) har en bred og variert sammensetning hvor medlemmene har erfaring både fra forvaltning, etikk og media. Også erfaring fra kontroll og tilsyn er viktig.

Kontrollutvalgene er viktige aktører i kommunesektorens etiske arbeid. Kontrollutvalgene er kommunestyrets redskap, og på en måte riksrevisjon og sivilombud i ett. De er portvakter inn til et område som ikke bør være stedet for politiske omkamper. Kontrollutvalgene bør ha gode arbeidsforhold og se og bli sett. De sitter ofte inne med viktig kompetanse og erfaringsbakgrunn, og har også en god veileder i departementets [kontrollutvalgsbok](#). Kontrollutvalgene bør gå foran når det gjelder erfaringsutveksling og dialog, slik at alle aktører i organisasjonen kan se på kontrollarbeidet med respekt og tillit.

Kontrollutvalgene er kommunestyrets redskap, og på en måte riksrevisjon og sivilombud i ett.

Kommunesektorens etikkutvalg er rådgivende, og ikke i linjen for saksbehandling. Målet er å styrke etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i kommunesektoren. Utvalget har en uavhengig og rådgivende rolle, og skal være synlige og tilgjengelige overfor kommuner, fylkeskommuner og kommunale virksomheter.

Erfaringer fra utvalgene gjennom disse årene styrker en arbeidsform hvor dialog med kommuner og fylkeskommuner er sentralt. Den beste måten å ha slik dialog på, er å reise rundt i landet, møte lokale folkevalgte og ansatte og på denne måten stimulere til etiske refleksjoner og høy bevissthet om forvaltningsetiske spørsmål.

Et av de beste hjelpemidlene som er utviklet for slike dialoger og møter, er dilemmasamlingen. Med bakgrunn i denne kan aktører med ulike roller drøfte de enkelte dilemmaene – og kanskje også bidra med dilemmaer eller vanskelige saker fra egen kommune eller fylkeskommune. Dilemmatrening er muskeltrening!

Dilemmatrening er muskeltrening!

I hele sin virksomhet har etikkutvalgene jevnlig utarbeidet veiledere og råd om etiske retningslinjer, registre og regelverk. Men har drøftet og utviklet råd om varsling, habilitet, lojalitet og åpenhet, og lagt grunnlaget for risikoanalyser og lokal beredskap. Det er utarbeidet en serie med rapporter og undersøkelser om tema som varsling og rutiner for å håndtere varsling, og om utsatte saker som arealsaker, plansaker og byggesaker. I tillegg har man et kontinuerlig samarbeid med Transparency International, ikke minst når det gjelder internasjonale oversikter over korrupsjon.

Alle rapporter og råd er tilgjengelige på KS sine nettsider under [Etikkportalen](#).

Utfordringer for kommunene

Et velfungerende lokaldemokrati skal kunne håndtere uenighet, samtidig som man hele tiden tar sikte på å finne gode fellesskapsløsninger. I disse tider, hvor lover og regler hele tiden utfordres, hvor folk i demokratiske land ikke lenger respekterer makta, er det viktigere enn noensinne å styrke den lokalpolitiske beredskap.

⁶³Åpenhet bør innebære at folk i kommuner og fylkeskommuner vet hva som skjer, og hvordan og hvorfor det skjer. Det bør være regler for gaver, roller, habilitet og særinteresser.

Etiske retningslinjer er nødvendig der hvor man er i gråsonene mellom regelverk og politikk, og man må klare balansen mellom moralisering og etiske refleksjon. Da er trening og øvelser viktige virkemidler. Etikken må på dagsorden! Minst en gang i året bør et kommunestyre sette av tid til etisk trening.

Minst en gang i året bør et kommunestyre sette av tid til etisk trening.

Ytringsfriheten står sterkt her i landet, ikke minst forankret i Grunnloven. Derfor må varsling ikke føre til tilsidesetting og knebling av meninger. Det må være lov å si fra, og det må være gode og objektive systemer for å ta seg av enhver varsling.

Kommunene er også arbeidsgivere og eiere. Derfor bør det være klare og kjente rutiner for spørsmål som knytter seg til arbeidstakerforhold og eierskap. Det må være et etisk rammeverk, eller etiske retningslinjer, som setter standarder for hva som forventes av folkevalgte og ansatte, også når det kommer til interessekonflikter og rollekombinasjoner.

Media har en viktig rolle, ikke minst er de der når det oppstår konflikter og uklare ansvarsforhold. Media må derfor ikke undervurderes, men aksepteres i den uavhengige rollen de har. Media kan være en god medspiller både for å avdekke uheldige forhold og for å la alle komme til orde.

Norge er ikke fri for korrupsjon eller uetisk atferd i lokalforvaltningen, men vi ligger bedre an enn de fleste andre land. La oss derfor styrke kunnskapen og bevisstheten om hvordan vi bygger og forsterker en demokratisk beredskap!

Lenke til **kontroll & revisjon** nr. 5/2024:

<https://www.nkrf.no/kontroll-og-revisjon/2024/5>

Robek: Tre inn og to ut

Totalt 19 kommuner står oppført på Robek-lista per 1. juli.

Kommunal rapport 01.07.2024, Elin Svendsen

Hareid, Røyrvik og Røros er de tre nye kommunene på den fryktede [Robek-lista](#). Felles for de tre kommunene er at alle hadde et merforbruk på mer enn tre prosent av driftsinntektene i fjor.

I Hareid har kommunestyret vedtatt et regnskap for 2023 der balanseregnskapet til kommunekassa viser et merforbruk fra driftsregnskapet på 36,1 millioner kroner, som utgjør 5,82 prosent av driftsinntektene, skriver Statsforvalteren i Møre og Romsdal på sine [nettsider](#).

De to Trøndelag-kommunene Røyrvik og Røros hadde et merforbruk på henholdsvis 8,8 prosent og 7,4 prosent for 2023. Begge kommunene har også vedtatt at det vil ta mer enn to år å dekke inn merforbruket, [melder Statsforvalteren i Trøndelag](#).

Varsler tøffe tak.

Røros-ordfører Isak V. Busch (Ap) skriver på [kommunens nettsider](#) at det lenge har vært kjent at kommunen ville havne på Robek-lista. Ifølge ordføreren jobbes det både med omstilling og utvikling. Det jobbes også med endringer i struktur og tiltak både på utgifts- og inntektssiden.

– Dette er imidlertid bare starten, og det kommer til å bli svært tøffe tak framover, uttaler Busch.

Merforbruket skal etter planen dekkes inn over 3–4 år, ifølge ordføreren. Han varsler samtidig om store endringer over tid for å få etablert en sunn driftsøkonomi.

– Vi er nødt til å forberede oss alle sammen på at vi ikke får de samme tjenestene i framtida som i dag, og/eller at de kommer vil være annerledes organisert, at de er redusert i omfang eller også tatt bort, sier Busch.

Statsforvalteren bekymret

Trøndelag har i flere år vært uten kommuner på Robek. Statsforvalteren er bekymret for den økonomiske situasjonen i flere trønderske kommuner, og frykter at flere kan ende på Robek.

– Flertallet av kommunene endte opp med et negativt netto driftsresultat for 2023, og det er store omstillingsbehov for å tilpasse aktivitetsnivået til inntektene. En klar oppfordring til folkevalgte er at de ikke venter med å ta nødvendige grep, oppfordrer Statsforvalteren.

Ute av Robek

Samtidig som nye kommuner meldes inn, er det også noen som takker for seg. Både Nordkapp og Rauma ble meldt ut i forrige uke.

[Nordkapp havnet på Robek](#) i februar i år etter et datainnbrudd som førte til at kommunen ikke klarte å vedta årsregnskapet for 2022 innen fristen.

[Rauma havnet på Robek i 2021](#) fordi kommunen ikke klarte å dekke inn merforbruket fra 2019 innen fristen på to år. Ifølge Statsforvalteren i Møre og Romsdal viser årsregnskap for 2023 at kommunen har klart å dekke inn tidligere underskudd.

Statsforvalteren skriver at det gode resultatet skyldes at kommunen internt har evnet å omstille seg. Høyere skatteinngang, utbytte på Rauma Energi AS og større utbetaling fra havbruksfondet enn ventet er andre forhold som bidrar til resultatet.

19 kommuner på Robek

Kommunal Rapport har tidligere skrevet om [Vågan og Vadsø som begge er på vei inn i Robek.](#)

Disse 19 kommunene står oppført på Robek per 1. juli: Flesberg, Moss, Åsnes, Kragerø, Vegårshei, Høyanger, Hareid, Røros, Røyrvik, Meløy, Fauske, Lødingen, Bø, Moskenes, Tjeldsund, Hammerfest, Kautokeino, Porsanger og Gamvik.

Norges best styrte kommuner – Kommuneindeksen 2024

[Agenda Kaupang 13.08.2024](#)

Man kan lære av andre. Kommuner kan lære av hverandre. I Kommuneindeksen 2024 trekker vi fram de kommunene som har vist best styring i året som gikk, 2023 og sammenligner utviklingen kommunene har hatt de siste tre årene.

[Kommuneindeksen](#) sammenligner både kostnader, tjenestekvalitet og finanser i norske kommuner. Noen av kommunene med best resultater blir presentert litt mer. Vi håper analysen kan være til nytte for kommuneledere som vil forbedre resultatene.

Kommunene er både tjenesteprodusenter, myndighetshåndhevere, samfunnsutviklere og organisator av lokalt folkestyre. Kommuneindeksen legger vekt på rollen som tjenesteprodusent. Mer enn 90 % av kommunens utgifter går til å produsere lovpålagte velferdstjenester til innbyggerne i kommunen, til dels i konkurranse med private leverandører. Vi stiller forretningsmessige krav til kommunene: effektiv drift og gode finanser. Effektiv drift betyr tjenester med god kvalitet og lave kostnader. Vår måling legger like stor vekt på hhv. kostnader, kvalitet og finanser.

Forventninger om reduserte oljeinntekter, stadig eldre innbyggere og økte klimakostnader understreker behovet for å effektivisere offentlig sektor i årene som kommer.

Vi har beregnet kostnader og finanser ved hjelp av de endelige regnskapstallene for 2023.

Vi baserer oss på alminnelig anerkjente kriterier for å måle tjenestekvalitet. Vi prøver å sammenligne output i tjenestene (resultatene) i stedet for input (innsatsfaktorene). Stor ressursinnsats gir ikke nødvendigvis gode tjenester. Det viktigste er nytteverdien for brukeren, slik han selv opplever det. Vi har valgt å legge stor vekt på kommunens strategi i tjenesten. Vår måling belønner kommuner som jobber med tidlig innsats, tverrfaglig innsats og mestringsstrategier. Det gjelder å komme tidlig inn i sakene, samarbeide om løsninger og mobilisere brukernes egne ressurser.

Nordre Follo og Sandefjord kommer på topp av vår liste i Kommuneindeksen 2024. Ønsker din kommune en egen rapport? Vi har laget analyser og rapporter for mange kommuner allerede. Ta en titt på presentasjonene som er laget for [Nordre Follo](#) og [Sandefjord](#) her. Ta kontakt med oss for mer informasjon.

[Kvalitetsindeksen kan leses her](#) (PDF) og er brukt som metodegrunnlag for både fjorårets og årets rapporter. Ved interesse for datagrunnlaget, ta kontakt med en av kontaktpersonene under.

Rapporten ble presentert under Arendalsuka. [Se opptak av presentasjonen her](#), eller [les den i sin helhet her](#).

Denne rapporten er skrevet på oppdrag fra [Storebrand Livsforsikring AS](#). Agenda Kaupang har hatt det hele og fulle faglige ansvar for analysen. Ansvarlige for arbeidet har vært [Rune Holbæk](#) og [Bjørn A. Brox](#).

Inhabilitetsreglene er ikke bare et spørsmål om finjuss

Kommunal Rapport 12.08.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Det er usikkert hvem som kan få ansvaret for å utarbeide forslag til vedtak når kommunedirektøren er inhabil. Det er ikke bare et spørsmål om finjuridisk tolkning, men om tillit til forvaltningens integritet

SPØRSMÅL: Eg les med stor interesse diskusjonen om kva konsekvensen er av at kommunedirektør er ugild i enkelte saker, og kva som då skal gjerast. I [eit svar 9. juli](#) skriv Bernt at ordførar bør vurdere å nytte settedirektør. Departementet har i [tolking av kommunelova](#) sagt at det på generelt grunnlag ikkje eksisterer ein slik heimel: Kva tenker Bernt kring dette?

SVAR: Inhabilitetsreglene i forvaltningsloven gjelder for den enkelte tilsatte ([§ 6 innledningen](#)) og andre «som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan» ([§ 10](#)). En kommune kan ikke i sin helhet bli inhabil.

Men når lederen for en forvaltningsgren er inhabil, «smitter» inhabiliteten på dem som er underordnet hen i samme organ. Underordningsforholdet blir da en selvstendig inhabilitetsgrunn for alle disse.

Men i motsetning til det som gjelder ved andre inhabilitetsgrunner, gjelder denne inhabilitetsgrunnen bare for den som treffer «avgjørelse i saken», og ikke for andre tilsatte som bare forbereder – altså tilrettelegger og utreder – saken for noen som skal treffe vedtak i stedet for den inhabile.

Er en etatssjef eller annen underordnet tilsatt inhabil, kan man løse problemet ved at kommunedirektøren treffer vedtak enten om å overføre avgjørelsesmyndigheten til en annen tilsatt, eller rett og slett selv treffer vedtaket.

Dette kan kommunedirektøren gjøre fordi all tildeling av avgjørelsesmyndighet til administrasjonen må oppfattes som delegering til kommunedirektøren, som så kan videredelegere denne avgjørelsesmyndigheten til en av sine underordnede. Hvis saken er vanskelig eller kontroversiell, kan kommunedirektøren i stedet legge den fram for vedkommende folkevalgte organ, og da gjerne med forslag til vedtak.

Vanskelig blir dette først der det er kommunedirektøren selv som er inhabil. Da er det ingen tilsatte som kan treffe avgjørelse i denne saken, heller ikke om overføring av ansvaret for saksutredning eller myndighet til treffe vedtak i denne.

Da må ordføreren, formannskap eller fylkesutvalg, eller kommunestyre eller fylkesting, bestemme hvem som skal ha ansvaret for saksutredningen og for å treffe vedtak i saken. I og med at myndighet til å treffe «avgjørelse» i saken ikke kan legges til noen av kommunens tilsatte når kommunedirektøren er inhabil, må endelig vedtak i saken treffes av kommunestyre eller fylkesting, eller av annet folkevalgt organ etter fullmakt fra dette. Som påpekt av departementet kan slik vedtakskompetanse ikke legges til noen utenfor kommunen eller fylkeskommunen annet enn der dette er fastsatt i lov, i dag i praksis bare ut fra de litt diffuse vilkårene i [kommuneloven § 5-4](#); «lovpålagte oppgaver ... så langt lovgivningen åpner for det», og i «andre saker ... hvis saken ikke har prinsipiell betydning».

Det er lite trolig at noen av disse vilkårene vil være oppfylt i saker der kommunedirektøren – og dermed hele kommuneadministrasjonen – er avskåret fra å treffe avgjørelse. Vedtak i saken må dermed treffes av kommunestyret, fylkestinget eller folkevalgt organ utpekt av dette.

Så langt er jussen etter alt å dømme klar og ukontroversiell. Det som gjenstår – og er mer usikkert – er hvem som kan gis ansvaret for å utarbeide saksforelegg med forslag til vedtak i vedkommende folkevalgt organ.

Det er dette som har vært tema i diskusjonen her i Kommunal Rapport, med utgangspunkt i en uttalelse i «Bernt svarer». Tvilen er her knyttet til avgrensningen av bestemmelsen om avledet inhabilitet for underordnede i [forvaltningsloven § 6](#) tredje avsnitt; for den som treffer «avgjørelse i saken».

Her er det klart at bestemmelsen ikke gjelder deltakelse i den interne administrative saksbehandlingen i organet.

KS-advokatene fremholder i et innlegg at dette må gjelde også for saksforelegg fra kommuneadministrasjonen til folkevalgt organ som skal treffe det endelige vedtaket i saken. Selv legger jeg avgjørende vekt på at et slikt offentlig dokument som oftest skreddersyr premissene for og utformingen av det vedtaket som skal treffes, er uttrykk for «sluttført saksbehandling» fra administrasjonens side. Det bør derfor anses som en selvstendig «avgjørelse» som faller innenfor rammen av inhabilitetsreglene også når inhabiliteten skyldes et underordningsforhold til en kommunedirektør som er part eller på annet grunnlag inhabil i saken.

Med en slik forståelse av loven vil det etter min mening være nødvendig å utpeke noen utenfor kommuneadministrasjonen som ansvarlig for å utforme saksforelegg med forslag til vedtak i det folkevalgte organet som skal treffe dette. Det kan da være nærliggende å søke hjelp fra en annen kommune eller kompetent fagmann et annet sted. På samme måte som ved inhabilitet i det øverste statsapparat bør det her kunne oppnevnes en «settekommunaldirektør» i den aktuelle saken, på linje med «settestatsråd» i statsforvaltningen.

Ved utformingen av saksforelegg og forslag til vedtak vil denne settedirektøren kunne bygge på saksutredning fra det underordnede saksbehandlerapparatet i kommunen, men vil ikke selv kunne treffe vedtak i saken.

Det er med andre ikke tale om noe fast tilsettingsforhold, men om et uavhengig utredningsoppdrag, innenfor de rammer og på de premisser som er formulert av oppnevnte organ, altså kommunestyret eller fylkestinget.

Jeg vil mene dette vil være helt kurant fremgangsmåte i slike situasjoner. Det er også et grep som må kunne brukes, selv om man måtte mene at underordnede ikke er inhabile til å utforme saksforelegg etter bestemmelsen i § 6 tredje avsnitt.

Dette er ikke bare et spørsmål om finjuridisk tolking av denne bestemmelsen, men fremfor alt om tillit til forvaltningens integritet og evne til uhildet objektiv saksbehandling.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

60/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/584 - 4**Forslag til vedtak**

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Formålet med denne saken er å gi medlemmene i utvalget mulighet til å diskutere og komme med forslag til saker som kontrollutvalget kan ta opp, eller som kan utredes til et fremtidig møte. Medlemmene kan foreslå saker til diskusjon under dette punktet på møtet. Medlemmene oppfordres til å si fra i starten av møtet dersom de har noe å ta opp.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

27.11.2024

Saknr

61/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/584 - 5**Forslag til vedtak**

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 27.11.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Protokollen fra dagens møte vil bli gjennomgått for godkjenning i møtet.